

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1999-2000¹

door Leen Charles & Marie Christine Laleman²

Inhoud

Inventarissen, archiefbeschrijvingen, repertoria, bibliografieën (1421-1425), Archeologische kronieken (1426-1439), Algemeen (1440-1446), Prehistorie, Romeinse en Merovingische tijden (1447-1451), Middeleeuwen (1452-1468), Moderne Tijden (1469-1495), Hedendaagse tijd (1496-1520), Industriële archeologie (1521-1524), Kerkgeschiedenis, kloosters (1525-1538), Gebouwen, monumenten, stadsbeeld (1539-1598), Kunst, cultuur (1599-1629), Materiële cultuur (1630-1640), Heemkunde, volkskunde, genealogie (1641-1691), Biografieën (1692-1703).

Inventarissen, archiefbeschrijvingen, repertoria, bibliografieën

1421. BOUDIN H.R., *Bibliografie van het Belgisch Protestantisme. Bibliographie du Protestantisme Belge. 1781-1996*, Brussel, 1999, 1065 blz. Geografisch alfabetisch geordend bibliografisch overzicht van publicaties inzake het protestantisme; Gent komt aan bod op p. 217-226.

1422. CHARLES L. & M.C. LALEMAN, *Bibliografie van de geschiedenis van Gent 1998-1999*, in *Handelingen van de Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, (1999), nr. LIII, p. 195-245.

1423. DE MEULEMEESTER J., *Archaeologia Mediaevalis. Index locorum et autorum vol. 1-23 (1978-2000)*, Tervuren-Namur, 2000, 26 blz. Met verwijzingen naar Gent.

1424. NICHOLAS D. & PREVENIER W., *Gentse stads-en baljuwsrekeningen (136 -1376)*, Brussel, 1999, 539 blz. Publicatie van de Koninklijke Academie van België - Koninklijke Commissie voor Geschiedenis, die een hiaat opvult in de uitgave van de reeks stadsrekeningen van Gent van 1280 tot

¹ Deze bibliografie werd afgesloten per 31/8/2000. Ten einde een zo groot mogelijke volledigheid van de bijdragen te kunnen verwezenlijken, roepen we graag de auteurs op overdrukjes van hun werk te bezorgen aan het Stadsarchief, Abrahamstraat 13, 9000 Gent. Deze bijdragen worden dan in de bibliotheek van het Stadsarchief opgenomen.

² Respectievelijk Stadsarchivaris a.i. (Abrahamstraat 13, 9000 Gent, 09/2253253) en Adviseur Stadsarcheoloog (Hof van Ryhove, Onderstraat 20, 9000 Gent, 09 266 57 60).

1389. Oorspronkelijk persklaar gemaakt door Alfons Van Werveke werden de eerste transcripties samen met het zetwerk echter vernietigd tijdens de Eerste Wereldoorlog. Er worden drie types rekeningen uitgegeven: de centrale eind-documenten, de gedeeltelijke rekeningen van specifieke diensten en de baljuwsrekeningen.

1425. POELMAN R., *Het oudste Liber Memorialis van de Sint-Amandusparochie*, in *Jaarboek De Oost-Oudburg*, (1999), nr. 36, p. 83-106. Het archiefdocument over de Sint-Amandusparochie in de deelgemeente Sint-Amandsberg, in 1998 overgebracht van het klooster Onze-Lieve-Vrouw Visitatie naar de pastorie, omvat twee delen. Het eerste is een *Status Animarum* die de eerste pastoor, Jozef Van Damme, in 1850 opstelde, een suvey van de parochianen. Het tweede gedeelte is een *Liber Memorialis* dat Jozef Van Damme op 16 januari 1844 aanvatte. De informatie loopt door tot het begin van de 20ste eeuw. Dit *Liber* geeft inlichtingen over de pastoors, onderpastoors, kosterij, confrerieën, over onderwijs, over het Campo Santo, maar ook over het bouwen en uitrusten van de kerk en de personen die daar hebben toe bijgedragen.

Archeologische kronieken

1426. BAUTERS L. & W. DE CLERCQ, *Archeologisch advies op maat*, in *Monumentenzorg en cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de provincie Oost-Vlaanderen 1998*, Gent, 1999, p. 47-48. Met verwijzingen naar Gent.

1427. BAUTERS L., M.C. LALEMAN & G. STOOPS, *Sint-Baafs-kathedraal, archeologische begeleiding van een funderingsonderzoek*, in *Monumentenzorg en cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de provincie Oost-Vlaanderen 1998*, Gent, 1999, p. 94-96. Geïllustreerd.

1428. BAUTERS L. & G. VERMEIREN, *Het Caermersklooster in Gent (O.VI)*, in *Archaeologia Mediaevalis*, Brussel, 2000, nr. 23, p. 60-63. Over het archeologisch en bouwkundig onderzoek in de gebouwen rond de z.g. eerste pandhof, als voorbereiding voor de restauratie. Geïllustreerd.

1429. BEYAERT M., *Onderzoek op de Gentse bombarde, de Dulle Griet (O.VI)*, in *Archaeologia Mediaevalis*, Brussel, 2000, nr. 23, p. 63. Met een beknopt overzicht van het onderzoek dat in 1998 en 1999 werd uitgevoerd.

1430. BLAISING J.M., L. CLEMENS, S. DEMETER, J. DE MEULEMEESTER, A. DE POORTER, J. HENDRIKS, M.C. LALEMAN, A. MATTHYS, J.L. MOUSET, N. VAN BRUGGHE (eds), *Archaeologia Mediaevalis*, Brussel, 2000, nr. 23, 117 blz. Samenvattingen van de middeleeuwse en post-middeleeuwse archeologie in België en de aangrenzende regio's over 1999. Met bijbehorend bibliografisch overzicht. Verscheidene verwijzingen naar Gent.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1999-2000

1431. BRION M., P. PYPE & G. VERMEIREN, *Projectarcheologie op de site van de Vismijn in Gent (O.VI)*, in *Archaeologia Mediaevalis*, Brussel, 2000, nr. 23, p. 63-65. Met een beknopt overzicht van de bevindingen met betrekking tot het grafelijke voorhof, de Sint-Veerlekerk en het Wenemaer-godshuis.
1432. DECEUNINCK M., P. PYPE, K. VAN ISEGHEM & G. VERMEIREN, *Archeologisch onderzoek in de Handelsbeurs te Gent (O.VI)*, in *Archaeologia Mediaevalis*, Brussel, 2000, nr. 23, p. 65-66. Over archeologisch onderzoek in de Hoofdwacht of Handelsbeurs aan de Kouter.
1433. DE CLERCQ W., J. BASTIAENS, K. DEFORCE, K. DESENDER, A. ERVYNCK & A. VAN PETEGHEM, *Archeologisch en paleo-ecologisch onderzoek op de Gallo-Romeinse vindplaats Merelbeke-Axxes*, in *Romeinendag-19 april 2000*, Leuven, 2000, p. 5-10. Verslag van een onderzoek met onder meer gegevens over een nederzetting van de late 1ste en de 2de eeuw in de Scheldevallei en langsheen de Hundelgemsesteenweg nabij Gent. De bijdrage bevat ook methodologische aspecten over archeologisch noodonderzoek in het kader van grote bouw- en infrastructuurwerken.
1434. DE GROOTE K., H. DEMIDDELE, A. ERVYNCK, M.C. LALEMAN & G. STOOPS, *Het verleden van de Gentse Korenmarkt*, in *Archaeologia Mediaevalis*, Brussel, 2000, nr. 23, p. 67.
1435. ERVYNCK A., C. BAETEMAN, H. DEMIDDELE, Y. HOLLEVOET, M. PIETERS, J. SCHELVIS, D. TYS, M. VAN STRYDONCK & F. VERHAEGHE, *Kritische beschouwingen rond de interactie tussen mens en milieu in de Belgische Kustvlakte tijdens en na de Romeinse overheersing*, in: *Romeinendag 19 april 2000*, Leuven, 2000, p. 3-4. Voorstelling van een nieuwe visie, gebaseerd op geologische en archeologische waarnemingen, voor de ontwikkeling van de kustvlakte in de Romeinse tijd en de vroege Middeleeuwen. De geleidelijke ontwikkeling, te koppelen aan een gewijzigde economie, laat toe de verouderde visie van transgressies en regressies (met de Duinkerke I, II en III) voorgoed te verlaten.
1436. LALEMAN M.C. & G. STOOPS, *Stadsarcheologisch onderzoek in Gent (O.VI)*, in *Archaeologia Mediaevalis*, Brussel, 2000, nr. 23, p. 68-70. Met voorstelling van het archeologisch onderzoek dat in 1999 uitgevoerd werd in de tuin van het Hotel d'Hane Steenhuyse (Veldstraat 51-55), de Hooiaard en aan de Slachthuisstraat/Voorhoutkaai en van de archeologische projecten Waterwijk en Prinsenhof.
1437. VERMEIREN G., *Archeologisch vooronderzoek. Oude Vismijn te Gent*, in *Cultuur-info 00/1*, (2000), p. 3-5. Geïllustreerd.

1438. *Vondstmeldingen, in Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 22, (1998), nr. 2, p. 51-75. Mededelingen van archeologische bevindingen en vondsten: laatmiddeleeuwse bouwkundige sporen (Drabstraat 41), bouwarcheologisch onderzoek van de reftervleugel, het gebouw ten oosten daarvan en het lavatorium van de Sint-Baafsabdij (Gandastraat), archeologisch en technisch onderzoek van het 15de-eeuwse Groot Kanon (Grootkanonplein), middeleeuwse sporen (Korenmarkt), bouwkundige ontwikkeling van de zijkapellen en hun binneninrichting in de benedenkerk van de Sint-Niklaaskerk (Korenmarkt), gebouwsporen bij de 18de-eeuwse hoosmolen (Mahatma Gandhistraat 30), fragment van een wandschildering, mogelijk uit de 18de eeuw (Ottogracht 26), middeleeuwse gebouwsporen van de abdijkerk en jongere sporen onder de barokkerk van de Sint-Pietersabdij (Sint-Pietersplein). Geïllustreerd.

1439. *Vondstmeldingen, in Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 22, (1998), nr. 3, p. 32-42. Mededelingen van archeologische bevindingen en vondsten: de kruisgang en het lavatorium van de Sint-Baafsabdij evenals sporen met betrekking tot het leven en bijzettingen in het abdij-areaal ten tijde van het Nieuw Casteel (Gandastraat), dierenskeletten onder de fundering van de zuidelijke langsgevel en wandschilderingen in de zijkapellen van de Sint-Niklaaskerk (Korenmarkt), gebouwresten onder meer van laatmiddeleeuwse huizen (Limburgstraat), restanten van een sluis (Volmolenstraat), sporen van een laatmiddeleeuws huis (Vrijdagmarkt), de bouwkundige ontwikkeling van de vleugels rondom de zogenoemde eerste pandhof in het voormalige klooster van de geschoeide karmelieten (Vrouwebroersstraat). Geïllustreerd.

Algemeen

1440. CASTRYCK G. & M. DECALUWE, *De relatie tussen economie en ecologie gisteren, vandaag en morgen. Jaarboek Ecologische Geschiedenis 1998*, Gent, 1999, 196 blz. Interdisciplinair onderzoek naar de relatie tussen mens en natuur: in achttien bijdragen vanuit verschillende sectoren zoals de geschiedenis, de economie, de biologie, de filosofie, de geografie en de rechten wordt de spanning bestudeerd tussen economie en ecologie. Deze bundel vormt de neerslag van de eerste wetenschappelijke conferenties die gehouden werden aan de Gentse universiteit, de enige faculteit in Vlaanderen waar het vak ecologische geschiedenis gedoceerd wordt.

1441. COLLUMBIEN H., *Gentse memoriedagen: 24-25 april*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 28, (1999), nr. 6, p. 360-364. Met gegevens voor 1485, 1557, 1752, 1784, 1789, 1869, 1879, 1811, 1840, 1847, 1870, 1886 en 1918.

1442. DE BOECK D., *Onze wegen in historisch perspectief (vervolg)*, in *Mededelingen van de Heemkundige Kring van Erpe-Mere*, XL, (2000), nr. 3, p. 55-61. Met verwijzingen naar Gent. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1999-2000

1443. DE MUYNCK B. (red.), *Stedelijk Natuurreservaat Bourgoyen-Ossemeersen, (Stad Gent Dienst Leefmilieu en Natuurontwikkeling & Stichting Mens en Cultuur)*, Gent, 2000. Fotoboek over het natuurreservaat met bijdragen van verscheidene auteurs over het landschap, archeologische vindplaatsen, de monumentensites van Valkenhuis en hoosmolen, de flora en fauna, het natuurbeheer, de groeipijnen van het natuurreservaat en de toekomstperspectieven. Als bijlagen een soortenregister, een organismenregister per groep, een overzicht van de viswatertypes, de vegetatiekaart 1998, de gebruikersovereenkomst over het graslandbeheer, de biologische waarderingskaart 1999, de overwinterende watervogels 1999-2000 en een overzicht van de epifyten op hout. Het boek is tevens geïllustreerd met gedichten van Herman De Coninck. Geïllustreerd.

1444. RENOY G., *Geschiedenis van de Post. Universele Link*, Tielt, 1999, 187 blz. Beknopte geschiedenis van de evolutie van het postwezen. Bevat verwijzingen naar Gent en de Nederlanden in het algemeen. Geïllustreerd.

1445. VAN DE VELDE A., *Verzameld werk. Het Gentse Stadsarchief*, in *Stadsmagazine*, 4, (1999), nr. 1, p. 12. Geïllustreerd.

1446. VAN STRYDONCK M. & G. DE MULDER (red.), *De Schelde. Verhaal van een rivier, (Davidfonds)*, Leuven, 2000, 173 blz. Dit boek, waaraan als co-auteur ook M. ALDERWEIRELT, L. BAUTERS, J. BOURGEOIS, P. CROMBE, W. DE CLERCQ, A. ERVYNCK, H. JONGEPIER, P. KIDEN, J. KUIPERS, M. ROGGE, R. TIJS, R. VAN DIERENDONCK, W. VAN NEER, J. VEECKMAN en C. VERBRUGGEN meewerkten, vertelt het levensverhaal van de Schelde, vanaf het ontstaan en de betekenis op het eind van de laatste ijstijd, zowat 15.500 tot 11.500 jaar geleden, tot het belang van de rivier voor het industriële tijdperk vanaf omstreeks 1850 tot heden. Het verhaal zit interdisciplinair in elkaar. De evolutie van het landschap wordt in de tijd gevolgd en voorgesteld aan de hand van archeologische bevindingen waarbij een bepaalde cultuur of samenlevingsvorm en hun interactie met de rivier worden doorgrond. Geïllustreerd.

Prehistorie, Romeinse en Merovingische tijden

1447. CROMBE P., e.a., *A small Final Paleolithic knapping site at Verrebroek "Dok 2" (Flanders, Belgium)*, in *Notae Prehistoricae*, 1999, nr. 19, p. 63-68. Vernieuwende inzichten op basis van archeologisch onderzoek voor de kennis van het Laat-Paleolithicum in Zandig-Vlaanderen. Geïllustreerd.

1448. CROMBE P., Y. PERDAEN & J. SERGEANT, *The Early Mesolithic site of Verrebroek "Dok 1": preliminary results of the 1999 excavation campaign*, in *Notae Prehistoricae*, 1999, nr. 19, p. 71-74. De opgravingen van

Verrebroek zijn baanbrekend voor de kennis van het Mesolithicum in onze gewesten. Geïllustreerd.

1449. CROMBE P., M. VAN STRYDONCK & V. HENDRIX, *AMS-datering of antler mattocks from the Schelde river in northern Belgium*, in *Notae Prehistoricae*, 1999, nr. 19, p. 111-119. Geïllustreerd.

1450. CROMBE P., M. VAN STRYDONCK & V. HENDRIX, *Absolute dateringen van hertengeweien bijlen uit de Scheldevallei: resultaten van een recent onderzoeksproject*, in *VOBOV-info*, Dendermonde, 1999, nr. 50, p. 7-14. Nieuw onderzoek met behulp van radiokoolstofdatering op bijlen van hertengewei. Geïllustreerd.

1451. VAN DER HAEGEN G., P. CROMBE & J. SEMEY, *Steen-tijdvondsten in het Meetjesland (Oost-Vlaanderen, België)*, (*Archeologische Inventaris Vlaanderen*, Buitengewone reeks nr. 6), Gent, 1999.

Middeleeuwen

1452. ASAERT G., *Antwerpse huizengeschiedenis, Casus: de panden van de Grote Markt en hun commercieel belang tijdens de jaarmarkten (15de eeuw)*, in *Provinciale Commissie voor Geschiedenis en Volkskunde. Jaarboek*, 1996-1998, p. 243-282. Met verwijzingen naar het Gentse huizenonderzoek. Geïllustreerd.

1453. BAUER R., *Thomas Becket in Vlaanderen. Waarheid of legende?*, Kortrijk, 2000, 256 blz., Catalogus van de gelijknamige tentoonstelling die plaatsvond in de Stedelijke Musea van Kortrijk, opgebouwd rond een geres-taureerde kazuifel uit de 12de eeuw en toegeschreven aan Thomas Becket. De restauratie vormde de aanleiding voor een diepgaande studie over de betekenis van de heilige Thomas van Canterbury in Vlaanderen: een rondgang in kerken, abdijen, musea, archieven en met tevens aandacht voor het feit dat talrijke Vlaamse miniaturisten de moord op de bisschop in beeld brachten. Geïllustreerd.

1454. BEYAERT M., *De Dulle Griet en de kinderziekten van de buskruit-artillerie*, in *G.O.V.-Heraut*, 35, (2000), nr. 2, p. 5-6.

1455. BEYAERT M., *Nieuw historisch onderzoek van de Dulle Griet bombarde in Gent*, in *Handelingen van de Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, (1999), nr. LIII, p. 3-59. De bevindingen van een uitgebreid nieuw onderzoek rond deze bombarde, opgesteld op het Grootkanonplein in Gent. Met situering in de ontwikkeling van de buskruitartillerie in de late Middeleeuwen. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1999-2000

1456. BLOCKMANS W., M. BOONE & T. DE HEMPTINNE (red.), *Secretum Scriptorum. Liber alumnorum Walter Prevenier*, Leuven-Apeldoorn, 1999, 383 blz. Huldeboek bij het afscheid van Walter Prevenier, hoogleraar in de middeleeuwse geschiedenis aan de Gentse Universiteit. Bundel essays die model staan voor de belangstellings sfeer van Walter Prevenier: de hulpwetenschappen en de sociaal-economische geschiedenis van de late Middeleeuwen, met de nadruk op de Bourgondische periode. Een aantal bijdragen hebben specifiek te maken met de geschiedenis van Gent: "Des femmes copistes dans les Pays-Bas au bas moyen âge (14e-15e siècle). Approche d'une activité féminine mal connue" (T. DE HEMPTINNE), "Archivistes et professeurs: le débat sur les méthodes d'édition en Belgique autour de 1830" (C. VLEESCHOUWERS), "Gender and the Life Course in the late Medieval Flemish Town" (M. DANNEEL), "Paternity in Late Medieval Flanders" (M. CARLIER), "Woman at the Market. Gender and Retail in the Towns of Late Medieval Flanders" (P. STABEL), "Flemings on the move. A Profile of Representatives, 1384-1506", (W. BLOCKMANS), "De la ville à l'état: les Tolvins, clerics de la ville de Gand, serviteurs des ducs de Bourgogne", (M. BOONE).

1457. BLOCKMANS W. & A. JANSE, *Showing status. Representation of social positions in the Late Middle Ages, (Medieval texts and cultures of Northern Europe, 2)*, Turnhout, 1999, 491 blz. Bundel referaten waarin gepoogd wordt een dieper inzicht te verwerven op het vlak van de symbolische communicatie in de Middeleeuwen. Hierbij wordt zowel het individu als de groep benaderd. De studies bestrijken in hoofdzaak het gebied van de Lage landen en zijn multidisciplinair van aanpak; sociale historici, historici van de Franse en de Nederlandse literatuur en iconografische specialisten bestuderen de codes en gedragsvormen binnen verschillende sociale milieus: de prinselijke hofhouding, de adel, de universiteiten, het stadspatriciaat, de stedelijke en rurale gemeenschap. Verwijzingen naar Gent in verschillende bijdragen.

1458. BOONE M., '*Civitas mori potest si auctoritate superioris damnatur*': politieke motieven voor het bewust verwoesten van steden (14de-16de eeuw), in *Handelingen van het 18de internationaal colloquium, Spa, 10-12. IX.1996. Verwoesting en wederopbouw van steden, van de Middeleeuwen tot op heden, (Gemeentekrediet, Historische Uitgaven in -8°, nr. 100)*, Brussel, 1999, p. 339-368. De auteur belicht dit fenomeen dat in de Nederlanden vooral actueel werd in de loop van de 15de eeuw tot na de godsdienstoorlogen, namelijk de periode waarin de steden zich als potentieel politiek alternatief opstelden voor de centrale staatsmacht. De bestraffing van Gent door Karel V is één van de geciteerde voorbeelden.

1459. BRINKMAN H. & J. SCHENKEL, *Het handschrift -Van Hulthem. Hs. Brussel, Koninklijke Bibliotheek van België, 15.589-623*, Hilversum,

1999, 2 delen, 1295 blz. Tekstuitgave van één van de rijkste verzamelingen Middelnederlandse teksten (ware anthologie van de 12de-, 13de- en 14de-eeuwse Vlaamse poëzie), die ons overgeleverd werden. De codex dateert uit het begin van de 15de eeuw, en dankt zijn naam aan de laatste particuliere bezitter, met name de Gentse bibliofiel Charles van Hulthem.

1460. DERYCKE L., *De Sint-Michielswijk in Gent (1480-1520), een sociaal-topografische reconstructie*, (*Verhandelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, dl. XXIV), Gent, 1999, 268 blz. Uitgaand van de Gentse methode van het huizenonderzoek maakte de auteur een sociaal-topografische reconstructie voor een aantal bouwblokken die behoren tot de Sint-Michielswijk of een stedelijk deelgebied ten westen van de Leie. Het werk omvat verschillende delen die onder meer de economische aard met professionele en sociale groepen, de eigenaars en bewoners, de pachters en ontvangers van inkomsten, fiscaliteit en huizenbezit behandelen. Vooraf wordt er uitgebreid ingegaan op het beschikbare en geraadpleegde bronnenmateriaal. Onder de geschiedenis van de percelen wordt per oud perceelsnummer een overzicht gegeven van de bronnen en gegevens die over dat perceel en zijn huis- of bewoningsgeschiedenis inlichtingen geven. De inhoud wordt verder geïllustreerd met details uit 16de-eeuwse stadsgezichten en met een in bijlage gevoegde kaart waarop de laatmiddeleeuwse bewoningssituatie ten opzichte van het oud kadaster geprojecteerd is. Met index op persoonsnamen. Geïllustreerd.

1461. DUMOLYN J. & F. VAN TRICHT, *De adel als heersende klasse in het laatmiddeleeuwse Vlaanderen*, in *Bijdragen en Mededelingen betreffende de geschiedenis der Nederlanden*, 115, (2000), nr. 2 p. 197-222. Analyse van de sociaal-economische en politieke ontwikkeling van de adel in het graafschap Vlaanderen tijdens de late Middeleeuwen. Tevens wordt gewezen op de rol dat het Bourgondische staatsvormingsproces heeft gespeeld in het herdefiniëren van de Vlaamse adel.

1462. HARTE N.B., *The new draperies in the low countries and England, 1300-1800*, Oxford, 1997, 334 blz. Het boek, een bundel referaten naar aanleiding van een colloquium in 1988, schetst de opkomst van de lichtere, goedkopere weefsels tijdens de proto-industriële periode en wordt geplaatst in een breder Europees perspectief. Deze bundel poogt een antwoord te bieden op de vraag of deze lakennijverheid echt wel innovierend was of gewoon een aantal mutaties inhield van een reeds bestaande traditie. Tevens wordt nagegaan of de vernieuwing in Engeland, zoals de traditie het wil, ingevoerd werd uit de Nederlanden of volgens een ander scenario verlopen is. Voorzien van tabellen, kaarten en kritisch apparaat en veel verwijzingen naar de situatie in de Nederlanden en Gent.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1999-2000

1463. HEIRBAUT D., *The fief-rente: A new evaluation, based on Flemish sources (1000-1305)*, in *Tijdschrift voor Rechtsgeschiedenis*, dl. LXVII, (1999), afl. 1-2, p. 1-37.
1464. KAWAHARA A., *Confraternal Charity in Florence and Ghent during the Late Middle Ages: A Comparative Sketch*, in *The Journal of Social Sciences and Humanities (Jinkun Gakuho)*, 27, (1999), nr. 296, p. 25-46. Vergelijkend onderzoek naar de liefdadigheid beoefend door broederschappen en parochiale instellingen in Firenze (Italië) en Gent. De Gentse Heilige Geest- of Armentafels verleenden hulp aan de zogenaamde *huisarmen* of *disarmen*, mensen afhankelijk van de armendis. De studie besteedt bijvoorbeeld aandacht aan het soort hulp dat gegeven werd (voedsel, kleding). Geïllustreerd.
1465. KEEN M., *Medieval warfare. A history*, Oxford, 1999, 340 blz. Bevattelijk werk omtrent oorlogvoering en bewapening in de Middeleeuwen. Met tal van verwijzingen naar Gent. Geïllustreerd.
1466. LYON B., *Communication during medieval warfare: the campaign of Edward III of England in the Low Countries*, in *Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, (1999), nr. LIII, p. 61-75. Bijdrage over de communicatiemogelijkheden en het verspreiden van berichten onder vorsten tijdens de Middeleeuwen. Afgezien van de slechte verbindingen op geografisch vlak vloeiden ook nog eens moeilijkheden voort uit het feit dat de vorsten zelf itinerant waren. De schrijver analyseert vooral de periode 1338-1340, jaren die voor Edward III heel wat contacten noodzaakten in de problemen met Vlaanderen.
1467. PAPIN K., *Guilbert de Ruple. Biografie van een topman uit de Bourgondische financiële administratie*, in *Handelingen van de Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, (1999), nr. LIII, p. 99-123. Over de uit Poperinge afkomstige Guilbert de Ruple en zijn betekenis als ambtenaar in de Bourgondische administratie ten tijde van Filips de Goede en Karel de Stoute.
1468. STABEL P., *Schippers, wagenvoerders en kruiers. De organisatie van de stedelijke vervoersector in het laatmiddeleeuwse Vlaanderen*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis*, 82, (1999), nr. 3-4, p. 159-185. Bijdrage over het regionale warenvervoer in het oude graafschap Vlaanderen in een themanummer rond "Het transport en het stedelijke netwerk in de Zuidelijke Nederlanden". Analyse van de transportsector en van het aandeel in de economische stromen van deze periode. Er blijkt immers dat warentransport evengoed mogelijk was voor bulkgoederen als voor luxegoederen, dat de kostprijs van transport heel wat lager was dan voordien werd gesteld en dat ook de mobiliteit van goederen en van personen heel wat hoger lag dan voordien werd aangenomen. De auteur bestudeert tevens de diverse vervoersmonopo-

lies met als bekendste voorbeeld het Gentse schippersambacht en zijn monopolierechten in het Schelde-Leiebekken.

Moderne Tijden

1469. BALLAUX B., *De Mechelse huidenvetterij in het Ancien Régime: van exportindustrie tot nijverheid van regionaal belang*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis*, 82, (1999), afl. 1-2, p. 9-30. Met grafieken, tabellen en verwijzingen naar Gent.

1470. BLOCKMANS W., *Keizer Karel V 1500-1585. De Utopie van het Keizerschap*, Leuven, 2000, 286 blz. De auteur schetst het levensverhaal van de vorst en behandelt de opbouw van een wereldrijk, het streven naar hervormingen in de Katholieke kerk, de strijd tegen de verbroekeling van het imperium, de opstandigheid tegen de belastingen nodig voor de militaire bewindsvoering en de troonafstand. Geïllustreerd.

1471. BLOCKMANS W., *De vorst die faalde. Karel V, de spanningen tussen persoon en wereldrijk*, in *Spiegel Historiae*, 35 (2000), nr. 5, p. 180-188. Karel V heeft de hooggespannen verwachtingen die bij het begin van zijn regering over hem waren gekoesterd niet kunnen waarmaken: de auteur gaat na of dit te wijten was aan zijn persoonlijk optreden of aan andere omstandigheden. Geïllustreerd.

1472. BOUCKAERT B., *Moord op een klokkengieter. De dood van Johannes II Grogart (°1585/1586) te Gent in 1620*, in *Musica Antiqua*, 17, (2000), nr. 1, p. 4-10. Analyse van de processtukken die een gedetailleerd en waarheidsgetrouw relaas bieden van de moord en tevens nieuw licht werpen op de klokkengieters Grogart.

1473. BRAEKMAN W.L., *De driepikkel te Mariakerke: het executieoord van de Gentse Oudburg*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 3, p. 162-170. Over het soort van vonnissen geveld door de rechtbank van de Oudburg, evenals de lijst van de personen die tot de strop werden veroordeeld, van het laatste kwart van de 16de eeuw tot het midden van de 18de eeuw. Het executeren en exposeren van de misdadigers gebeurde op het grondgebied van Mariakerke buiten de Brugse Poort. Geïllustreerd.

1474. BUSIN V., *La correspondance de Girolamo Di Vecchi Internonice aux Pays-Bas (1656-1665)*, (*Belgisch Historisch Instituut te Rome. Analecta Vaticano-Belgica*, tweede reeks, reeks A: Nuntiatuur Vlaanderen, XVI), Brussel-Roma, 1999, 516 blz. Tekstuitgave van de correspondentie, voorafgegaan door een biografische nota. Met kritisch apparaat en verwijzingen naar Gent.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1999-2000

1475. CLOET L., *De personalisering van de zielzorg na Trente. Ambities en realisaties in de Mechelse kerkprovincie*, in *Trajecta. Tijdschrift voor de Geschiedenis van het Katholiek Leven in de Nederlanden*, 9, (2000), nr. 1, p. 3-27. De auteur wil aantonen dat de personalisering van de zielzorg een van de meest efficiënte middelen geweest is om de katholieke hervorming, vooropgesteld door het Concilie van Trente, te doen slagen.

1476. DANNEEL M., *Keizer Karels geldbeurs. Geld en financiën in de XVIde eeuw*, Gent, 2000, 352 blz. Catalogus bij de tentoonstelling georganiseerd door het Museum van de Nationale Bank van België. Verschillende auteurs belichten de financieel-economische en monetaire aspecten van de eerste helft van de 16de eeuw en dit voor de Zuidelijke Nederlanden, de Noord-Nederlandse provincies, het Heilig Roomse Rijk, de Italiaanse bezittingen en de Spaanse gebieden van Karels rijk. Deze tentoonstelling werd eveneens gepresenteerd in Kunsthal De Sint-Pietersabdij te Gent. Geïllustreerd.

1477. DE BLEECKER-INGELAERE H., *Heilig Kerst en Keizer Karel*, Gent, 2000, 11 blz. Geïllustreerd.

1478. DECAVELE J., *Gent, stad van Keizer Karel*, Brussel, 1999, 46 blz. Brochure uitgegeven in de reeks "Parcours" van uitgeverij Artis-Historia, waarin de link wordt benadrukt tussen Gent en Keizer Karel. Het laatste hoofdstuk geeft de routebeschrijving weer van een stadswandeling in de voetsporen van Keizer Karel. Geïllustreerd.

1479. DECAVELE J., *Keizer Karel in Oost-Vlaanderen*, in *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 48, (1999), nr. 4, p. 3-9. Geïllustreerd.

1480. DECEULAER H., *Het hof en de stad. Centrale overheid, stedelijke opdrachten en politieke 'inspraak' in de Nederlanden. Een langetermijnperspectief (14de-20ste eeuw)*, in *Oostvlaamse Zanten*, LXXV, (2000), nr. 1, p. 2-22. De bijdrage omvat vier onderdelen. Eerst worden de interacties geschetst tussen vorsten en onderdanen. In een tweede onderdeel wordt dit verduidelijkt aan de hand van drie 16de-eeuwse voorbeelden, met name de Communeros-opstand in Spanje, de boerenoorlog in Duitsland en de opstanden in de Nederlanden. Voorts wordt de evolutie geschetst van de verhouding tussen de lokale en centrale overheden in de Nederlanden over de periode van de 16de tot de 20ste eeuw. Het laatste onderdeel verhaalt de relatie tussen de stedelijke elites en de bredere lagen van de bevolking. Met verduidelijking aan de hand van enkele schema's. Geïllustreerd.

1481. DE KEYZER C. & L. DE KEYZER, *Afscheid van de keizer, (Het Huis van Alijn)*, Gent, 2000, 52 blz. Eigenzinnige visie over het verblijf van Keizer Karel V in Yuste en zijn overlijden op 21 september 1558, geïllustreerd met fotografische impressies van Carl De Keyzer.

1482. DEVRIESE L., *Geelgieters en koperslagers gheseyt ketelaers in de nering van de smeden en wapenmakers*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, (2000), nr. 13, p. 18-20. Geïllustreerd.
1483. DEVRIESE L., *Een ketelmakersatelier en groothandel in ketels aan de Gentse Vrijdagmarkt in de zeventiende eeuw*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, (2000), nr. 13, p. 21-23. Geïllustreerd.
1484. DEVRIESE L., *Proto-industriële kopergieterij in de zeventiende eeuw: een korte Gentse episode (1638-1656)*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, (2000), nr. 13, p. 1-17. Over het 17de-eeuwse bedrijf Van Laerebeke, met de kopergieterij aan de Minnemeersbrug, en de inbreng van de Duitse kopergieter Cornelius Rulandt(s). Geïllustreerd.
1485. DOMINGO A. G. & A.L. ANON, *Felipe II. El Rey intimo. Jardin y naturaleza en el siglo XVI*, s.l., 1998, 237 blz. Catalogus naar de gelijknamige tentoonstelling in het Palacio del Real Sitio de Aranjuez. Studie die de hartstocht onderstreept van Filips II voor natuur en tuinaanleg: bij de aanleg van de tuinen rond het paleis van het Escuriaal, die hij zelf concipieerde, liet hij zich inspireren door de tuinen en paleizen die hij leerde kennen tijdens zijn vele rondreizen. Vooral de Vlaamse tuinen wekten zijn belangstelling. Verwijzingen naar de Gentse tuinen van het Prinsenhof. Geïllustreerd.
1486. GEORIS, M., *Charles Quint, un César catholique, (France Empire)*, Paris, 1999, 278 blz. Algemene levensschets, met verwijzingen naar Gent. Geïllustreerd.
1487. GOOSSENS A., *Inquisitions et Réformes dans les Anciens Pays-Bas Méridionaux (1520- 1633)*, in *Bulletin Chronique de la Société Royale d'Histoire du Protestantisme Belge*, (1999).
1488. RASSAERTS A., *De jeugdijaren van Keizer Karel in Mechelen (1501-1515)*, Mechelen, 1999. Over de jeugdijaren van Karel V, voornamelijk in Mechelen. Geïllustreerd.
1489. SALMAN J., *Populair drukwerk in de Gouden Eeuw. De almanak als lectuur en handelswaar, (Bijdragen tot de Geschiedenis van de Nederlandse Boekhandel. Nieuwe Reeks III)*, Zutphen, 1999, 495 blz. Basiswerk over het verschijnsel van de populaire almanakken waarbij in een eerste deel aandacht besteed wordt aan de volksmens die in het verleden zijn praktische informatie haalde en kennis puurde inzake astrologie, astronomie, astrologische geneeskunde, religie; een tweede deel benadert de almanak eerder van het standpunt van de handelswaarde. Bevat tal van verwijzingen naar Gent. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1999-2000

1490. SEIBT F., *Karl V. Der Kaiser und die Reformation (Siedler)*, Berlin, 19982, 282 blz. Met verwijzing naar Gent.
1491. SOLY H. & J. VAN DE WIELE (dir.), *Carolus keizer Karel V 1500-1558*, Gent, 1999, 368 blz. Uitgave ter gelegenheid van de gelijknamige tentoonstelling die van 6 november 1999 tot 30 januari 2000 in de Gentse Sint-Pietersabdij was opgezet. De eigenlijke catalogus van de tentoongestelde stukken, onder leiding van A. BALIS, W. BLOCKMANS, A. DELVA, C. VAN DE VELDE en J. VAN DE WIELE (p. 157-337) en waaraan een uitgebreide schare van co-auteurs hun medewerking verleenden, werd voorafgegaan door een aantal inleidende hoofdstukken en een reeks wetenschappelijke overzichten: de chronologie door J. DE GEEST (p. 15-25), een inleiding tot de verder gepubliceerde delen door J. ELLIOT (p. 26-29), de strijd om het overzicht in Europa door W. BLOCKMANS (p. 31-41), persoonlijkheid en macht door A. KOHLER (p. 43-55), de reformatie door B. MOELLER (p. 56-67), de opbouw van een wereldeconomie door H. VAN DER WEE (p. 68-77), de ontdekking en de verovering van de wereld door E. SCHMITT (p. 78-87), kunst en macht door F. CHECA CREMADES (p. 88-99), macht en onmacht van Europa door G. KUGLER (p. 100-109), stedelijke identiteit en politieke cultuur te Gent door J. DAMBRUYNE (p. 110-121), Gent en de stadscultuur in de Nederlanden door H. PLEIJ (p. 122-131) en de schilderkunst in de Zeven Provinciën door P. HUVENNE (p. 132-155). Het werk sluit af met een uitgebreide bibliografie. Geïllustreerd.
1492. SORGELOOS C., *De wereld van Karel Alexander van Lotharingen, gouverneur-generaal van de Oostenrijkse Nederlanden, 1744-1780. Cultuur en Maatschappij*, in *Het Tijdschrift van Dexia Bank*, 54, (2000), nr. 2, p. 1-143. Themanummer gewijd aan de trends en de stijlen in een periode waarin Wenen over onze gewesten regeerde. Uitgave ter gelegenheid van de oprichting van een museum van de 18de eeuw in de zorgvuldig gerenoveerde woning van Karel van Lotharingen te Brussel.
1493. VAN ASCH M., *Carolus - Keizer Karel V 1500-1558*, in *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 48, (1999), nr. 4, p. 23-29. Bijdrage naar aanleiding van de gelijknamige tentoonstelling in de Sint-Pietersabdij. Geïllustreerd.
1494. VAN BOCKSTAELE R., *Een stukje geschiedenis in het kader van het Keizer Karel jaar*, in *Patershol Nieuws*, 15, (2000), nr. 1, p. 39-43.
1495. VAN HEESVELDE P., *Eigen laken eerst? Een dispuut tussen de wolwevers en de lakensnijders te Gent in de 18de eeuw*, in *Heemkundige Kring De Oost-Oudburg*, (1999), nr. XXXVI, p. 225-238. In 1752 kwam het tot een conflict tussen de wolwevers en de lakenhandelaars te Gent over bepalingen in een ordonnantie van 1546 met betrekking tot de wolweverij. De correspondentie rond dit incident werpt niet alleen licht op de wolnijverheid, maar ook

op de verhoudingen tussen textielregio's in volle expansie zoals de textielproducenten uit Eupen en Hodimont, die gedurende de 18de eeuw naar een verruiming van hun marktaandeel zochten in de Oostenrijkse Nederlanden.

Hedendaagse tijd

1496. ACKAERT J., *De loopbaan van socialistische burgemeesters: de partij als politieke academie*, in *Brood en Rozen. Tijdschrift voor de Geschiedenis van Sociale Bewegingen*, 2000, nr. 2, p. 97-113. Deze bijdrage staat in de eerste plaats stil bij de positie van de SP en de PS in de Belgische gemeenten. Tevens wordt de stelling ontkracht als zou Brussel de noodzakelijke omweg zijn om het stadhuis in te nemen: eerder het engagement binnen de partijorganisaties speelt daarin een rol. Geduid aan de hand van het Gentse voorbeeld van Gilbert Temmerman, burgemeester van 1989 tot 1995.

1497. AFSCHRIFT A., *Materiële cultuur in een 19de-eeuwse Gentse industriëlenfamilie*, in *Castellum*, XVII, (2000), nr. 2, p. 3-25. In een ander nummer van Castellum beschreef de auteur de zware reellen rond het buitengoed de Mote te Laarne in 1831. In dit artikel onderzoekt hij de materiële cultuur van de eigenaars van het goed: de indeling van het woonhuis, de kledij, de sieraden, en zo meer.

1498. AFSCHRIFT A., *Vive de Belgen! Dood aan de Hollanders! De anti-orangistische plundering van het buitengoed de Mote te Laarne*, in *Castellum*, XVI, (1999), nr. 3-4, p. 3 - 73. Uitvoerig relaas van de verwoesting van het buitengoed de Mote te Laarne van de orangistische familie Antheunis. Dit voorval kan beschouwd worden als een patriottische protestactie van Jan Modaal die zijn onvrede uitte tegenover het establishment. Artikel gebaseerd op krantenverslagen, gerechtelijke dossiers, gemeentearchieven.

1499. BALTHAZAR H., *Op de Oranjeberg. Opstellen en toespraken over de Vlaamse Beweging*, Tielt, 1999, 157 blz. Uitgave van vijftien jaar 11-julitoespraken. Geïllustreerd.

1500. BOECKS B., *Inventaris van het archief van de SV Ontwikkeling en Excelsior NV, uitgeverij en drukkerij van het dagblad Volksgazet*, in *Brood & Rozen. Tijdschrift voor de Geschiedenis van Sociale Bewegingen*, (1999), nr. 4, p. 49-69. Geschiedenis van de Volksgazet, waarvan het archief, na het faillissement van de krant, terecht kwam bij het AMSAB. Geïllustreerd.

1501. BRION R. & J.L. MOREAU, *Van AG tot Fortis. 175 jaar verzekering in België*, Antwerpen, 1999, 438 blz. Rijk gestoffeerde geschiedenis van de verzekeringsmaatschappij. Bevat talrijke verwijzingen naar Gent. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1999-2000

1502. DEDEURWAERDER J., *Als Belg en als Vlaming verkies ik mijn land boven alles. Reimond Speleers in 1914-1915*, in *Wetenschappelijke Tijdingen op het gebied van de geschiedenis van de Vlaamse beweging*, LVIII (1999), nr. 1, p 3-19. Portret van de Gentse arts en hoogleraar oogheelkunde en leidende figuur in de Vlaamse beweging tijdens de jaren 1914-1915. De auteur stelt dat hij in de literatuur met betrekking tot het activisme een onderbelichte figuur is gebleven.

1503. DENECKERE G., *Tussen uitbundigheid en beheersing. Feest, subversie en sociale strijd in de 19de eeuw*, in *Oost-Vlaamse Zanten*, LXXIV, (1999), nr. 2, p. 82-112. Het eerste deel van het artikel handelt over de merkwaardige relatie tussen feest en revolte; in een tweede luik handelt de auteur over de disciplineren van feest en revolte door toedoen van de 19de-eeuwse arbeidersbeweging, met als voorbeeld de misprijzende houding ten opzichte van de carnavalviering; in het derde deel wordt de alternatieve feestcultuur van de socialistische arbeidersbeweging ten tonele gevoerd, met het feest van 1 mei als typevoorbeeld. Veelal Gentse voorbeelden. Geïllustreerd.

1504. DOLDERER W., *Activistische ballingen in Duitsland na de Eerste Wereldoorlog. Deel I*, in *Wetenschappelijke tijdingen op het gebied van de geschiedenis van de Vlaamse beweging*, LIX, (2000), nr. 2, p. 67-98. Over de Vlaamse activisten en hun gezinnen die na de oorlog de wijk namen naar het Duitse kuuroord Bad Salzufflen: zij hadden immers hun dromen in rook zien opgaan om met Duitse hulp een staat of een deelstaat Vlaanderen te mogen besturen. De auteur onderscheidt drie types ballingen: de voormalige leden van de Raad van Vlaanderen, gewezen krijgsgevangenen uit het kamp in Göttingen en enkele oud-studenten van de vernederlandste universiteit Gent die in Duitsland hun studies waren komen voortzetten en er niet meer weg-raakten.

1505. FERKET N., *Zwijgen als vermoord. Vrouwenmishandeling en de juridische positie van de gehuwde vrouw in België in de negentiende eeuw*, in *Tijdschrift voor Sociale Geschiedenis*, 25, (1999), nr. 3, p. 285-304. Studie op basis van dossiers van het assisenhof van Oost-Vlaanderen tussen 1830 en 1897; de auteur bespreekt tegelijk het nut en de toegankelijkheid van dit gerechtelijk bronnenmateriaal. Met tabel en kritisch apparaat.

1506. HEYRMAN P., *Middenstandsbeweging en Vlaamse beweging (1880-1940)*, in *Wetenschappelijke tijdingen op het gebied van de geschiedenis van de Vlaamse beweging*, LVIII, (1999), nr. 4, p. 211-227. In de meeste Belgische steden zagen heel wat beroepsorganisaties het licht vanaf 1860. Ze vonden hun wortels in de corporatieve organisatievormen van voor de Franse Revolutie. Tijdens de laatste twintig jaar voor het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog nam het aantal professionele bewegingen snel toe. De auteur onderzoekt de banden tussen de middenstandsbeweging en de Vlaamse beweging.

1507. MARTIN D., *De houding van links bij de eerste gemeenteraadsverkiezingen met extreemrechtse deelname (Gent en Antwerpen in 1938)*, in *Brood en Rozen. Tijdschrift voor de Geschiedenis van Sociale Bewegingen*, 2000, nr. 2, p. 7-15. Wegens de mogelijkheid van een nieuw uiterst-rechts succes bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2000, gaat de auteur op zoek naar parallellen in het verleden, en met name naar de verkiezingen van 1938: hij probeert na te gaan welke strategieën de lokale linkerkant volgde in een verkiezingscampagne samen met Rex en VNV. Kreeg de strijd tegen fascistische partijen de voorrang?

1508. PEIREN L., *Communistische gemeenteraadspolitiek in Vlaanderen tijdens de tussenoorlogse periode. Het geval Gent 1926-1938*, in *Brood en Rozend. Tijdschrift voor de Geschiedenis van Sociale Bewegingen*, 2000, nr. 2, p. 17-35. Gent is de enige casus waar men de communistische gemeentepolitiek op inhoudelijk vlak voor een langere periode kan bestuderen: voor 1938 was de CPB immers enkel in de Gentse gemeenteraad vertegenwoordigd. Deze studie wil een aanzet zijn tot het verder bestuderen van de CPB in het Gentse, want bij gebrek aan bronnenmateriaal is er over de Gentse CPB-federatie maar weinig geweten. In deze bijdrage wordt de CPB deels biografisch benaderd en verder wordt ingegaan op de houding van de Gentse communisten in de gemeenteraad.

1509. PUISSANT J., *Louis Bertrand et Gand*, in *Brood en Rozen. Tijdschrift voor de Geschiedenis van Sociale Bewegingen*, 2000, nr. 2, p. 125-127. Relas van het verblijf van de jonge Louis Bertrand te Gent, medeoprichter van de POB, naar aanleiding van het internationaal socialistisch congres te Gent in 1877. Hij leerde er Edward Anseele kennen, wat een verdere blijvende vriendschap werd voor de rest van hun leven.

1510. REYNEBEAU M., *De eeuw van België*, Tielt, 1999, 225 blz. Chronologisch verslag van de geschiedenis van de 20ste eeuw waarin voortdurend het belang moet blijken van de groepsmentaliteiten en de collectieve ontwikkelingen: inderdaad gaat de auteur niet alleen op zoek naar de hoofdmomenten, maar heeft hij ook oog voor de kleine dagdagelijkse gebeurtenissen. De geschiedenis van ons land wordt niet alleen geëvoceerd aan de hand van tekst maar ook aan de hand van ongeveer 200 schitterende zwart-wit foto's. Met verwijzingen naar Gent. Geïllustreerd.

1511. SMITS A., *1830. Scheuring in de Nederlanden*, s.l., s.d., deel III, 501 blz. Dit werk kan niet los gezien worden van de delen I en II (15 jaar geleden verschenen) waarin gehandeld werd over de gebeurtenissen die plaatsvonden op politiek, sociaal en militair vlak vanaf eind augustus tot eind oktober 1830. In dit deel wordt ingegaan op de verhouding tussen Willem I en zijn minister Falck. Vooral de geestesgesteldheid in Noord- en Zuid-Nederland aan de hand van pers en pamfletten wordt in detail behandeld, met extra aan-

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1999-2000

dacht voor de pers in het zuiden. De Gentse kranten komen ook uitvoerig aan bod. Met kritisch apparaat.

1512. SMITS A., *1830. Scheuring in de Nederlanden*, s.l., s.d., deel IV, 496 blz. Eveneens situering van de geestesgesteldheid in Noord en Zuid, maar ditmaal aan de hand van de rapporten en de handelingen van het Voorlopig Bewind en het Nationaal Congres. Daarnaast krijgt ook het politieke gebeuren in London met de conferentie aldaar de nadruk. Met kritisch apparaat.

1513. STOUTHUYSEN P., e.a., *De burger voorbij. Een sociografie van de deelnemers aan de volksraadpleging over de Gentse Belfortparking in Het Tijdschrift van het Gemeentekrediet*, 53, (1999), nr. 4, p. 51-65.

1514. STROOBANTS A., *Prudens Van Duyse, orangist maar nog niet gek! Heibel rond het Dendermondse erevaandel (1832)*, in *Dendermondse Museum- en Archiefberichten*, (1999), 38. Over het verblijf van de sterk orangistische Prudens Van Duyse in het Guislaingesticht te Gent, met de bedoeling een dreigende veroordeling te ontlopen die de loopbaan van de jonge advocaat sterke schade had kunnen berokkenen.

1515. STYNEN L. & S. VAN PETEGHEM, *In oorlogsnood. Virginie Lovelings dagboek 1914- 1918*, Gent, 1999, 791 blz. Publicatie van het handschrift, bewaard in de bibliotheek van de Gentse Universiteit, van het dagboek dat Virginie Loveling bijhield van de dag van de mobilisatie, 29 juli 1914, tot enkele weken na de wapenstilstand. Een literair-journalistieke benadering van de dagelijkse gebeurtenissen in Gent, in het Etappengebied, en in enkele steden daarbuiten of in Nederland en Duitsland.

1516. *Themanummer rond de Gentse Floraliën*, in *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 49, (2000), nr. 2, 41 blz. Speciaal nummer toegespitst op de floralien en de sierteelt in het algemeen, met bijdragen over de geschiedenis van de floralien, over de vernieuwende concepten, over de persoon die vijfmaal het grondplan tekende, over het wetenschappelijk onderzoek in de sierteelt en over de randactiviteiten zoals de tentoonstelling "De Tuinen van Eden" in het MIAT en de creatie van de grootste bloemenmand ter wereld. Geïllustreerd.

1517. VANDERSTRAETEN F., *Luchtschip ontploft boven Gent. Een duidelijk staaltje van desinformatie*, in *Jaarboek De Oost-Oudburg*, (1999), nr. 36, p. 23. Zoektocht naar de reële gebeurtenissen en de achtergrond bij het neerstorten van een zeppelin in juni 1915 in Sint-Amandsberg. Met een uitgebreide biografische schets van Reginald Warneford (1891-1915), die de Duitse Zeppelin neerhaalde. Geïllustreerd.

1518. VANDEVOORDE H., *Een aristo-anarchist. Karel van de Woestijne en het anarchisme*, in *Brood & Rozen. Tijdschrift voor de Geschiedenis van*

Sociale Bewegingen, (1999), nr. 4, p. 7-27. De jonge Karel van de Woestijne (1878-1929) dweept met het anarchisme, een type-voorbeeld voor de populariteit van het anarchisme onder de Vlaamse jonge avant-gardekunstenaars. De auteur probeert na te gaan hoe iemand aangestoken wordt door een historische beweging om er nadien weer afstand van te nemen en hoe die biografische details zich vertalen in het literaire werk.

1519. VANDEVOORDE H., *Onechte paradijzen. Buysse, Teirlinck en Van de Woestijne op de wereldtentoonstelling*, in *Mededelingen van het Cyriel Buysse Genootschap*, (1999), XV, p. 55-106. Samenvatting van de evoluerende betekenis van wereldtentoonstellingen en de visies van de voornoemde auteurs op dergelijke manifestaties, vooral met betrekking tot de Wereldtentoonstelling van Gent (1913).

1520. WILS L., *Beproefde samenwerking. Katholieken en vrijzinnigen in de Vlaamse beweging, 1860-1914*, in *Wetenschappelijke Tijdingen op het gebied van de geschiedenis van de Vlaamse beweging*, LVIII, (1999), nr. 3, p. 155-189. Analyse van de verdeeldheid voor 1914 op levensbeschouwelijk vlak binnen de groep Vlaamsgezinden: traditioneel geloof versus vrij denken. Deze verdeeldheid zou uiteindelijk leiden tot een rabiante antivlaamse gezindheid van de liberale partij die in de Vlaamse Beweging een werktuig zag van de katholieken. In Gent was deze tegenstelling reeds zeer scherp vanaf het midden van de 19de eeuw.

Industriële archeologie

1521. DE HERDT R., *Museumbeleid en industrieel erfgoed*, in *Industrieel en Wetenschappelijk Erfgoed*, (*Contactblad Stichting voor Industrieel en Wetenschappelijk Erfgoed*), (1999), nr. 7, p. 4-6.

1522. DESEYN G. (red.), *Geen toekomst zonder verleden*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, (2000), nr. 13/2, p. 2-8. Over de Europese route van het industriële erfgoed of ERIH, waarbij de Vereniging voor Industriële Archeologie en Textiel het Vlaamse Gewest en België vertegenwoordigt. Geïllustreerd.

1523. DESEYN G. (red.), *Niet de eerste, maar wel de laatste... MIAT recupereert de oudste nog bestaande blaasinstrumenten manufactuur van België*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, (2000), nr. 13/2, p. 10-15. Het bedrijf Mahillon & Co of Manufacture Générale d'Instruments de musique werd in 1836 in Brussel opgericht door Charles Mahillon. De laatste eigenaar-instrumentenbouwer Pierre Steenhuysen stond het Gentse Museum voor Industriële Archeologie en Textiel bij tijdens de recuperatie van de voorwerpen en de opname ervan in het museum. De bijdrage wordt afgesloten met een chronologisch overzicht van de Belgische bouwers van blaasinstrumenten. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1999-2000

1524. VAN DER HERTEN B., *De buurtspoorwegen en de ontsluiting van het Belgische platteland (1865-1913)*, in *Tijdschrift van het Gemeentekrediet*, 53, (1999), nr. 3, p. 19-39. Met verwijzingen naar Gent. Geïllustreerd.

Kerkgeschiedenis, kloosters

1525. BOGAERS L., *Broederschappen in laatmiddeleeuws Utrecht op het snijpunt van religie, werk, vriendschap en politiek*, in *Trajecta. Tijdschrift voor de geschiedenis van het katholiek leven in de Nederlanden*, 8, (1999), nr. 2, p. 97 - 119. Analyse van het fenomeen van de broederschappen, onder andere ook gelinkt aan fiscale, politieke en genealogische informatie. De auteur benadrukt ook andere dan religieuze motieven om toe te treden tot een broederschap. Vergelijkingen met de Gentse situatie via de studie over de volksreligie van P. TRIO.

1526. BRAECKMAN W.L., *De bedevaart uit het Sint-Baafsdorp bij Gent naar Sint-Lievens-Houtem*, in *Jaarboek Oost-Oudburg*, (1999), nr. 36, p. 5-22. Over de bedevaart van Gent naar Sint-Lievens-Houtem in de 15de en het begin van de 16de eeuw, en over het belang van het kostersambt bij de organisatie van de processie en de feestelijkheden.

1527. BRAECKMAN W.L., *Op bedevaart naar Bottelare, Eksaarde en Wieze (1692-1753)*, in *Oost-Vlaamse Zanten*, 74, (1999), nr. 2, p. 155-156. Met verwijzing naar een conflict van 1702 tussen de abdijs van Baudeloo en Eksaarde, dat van deze monastieke instelling afhing.

1528. DE GRAUWE J., *De bewoners van de Gentse Kartuize Koningsdal, een index.*, in *Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, (1999), LXIII, p.125-193. Na een algemene inleiding over de stichting, het voorkomen en de historiek van het Gentse Kartuizerklooster Koningsdal, dat in de Rooigemwijk werd opgericht en na de beeldenstorm naar het Meerhem verhuisde, geeft de auteur een overzicht van alle kartuizers die er tussen 1328 en de opheffing aan het eind van de 18de eeuw geleefd hebben. De biografische gegevens die konden worden verzameld, zijn in de lijst opgenomen. De lijst bevat een 374 namen. Met uitgave van twee bronnen in bijlage.

1529. DE GRAUWE J. & F. TIMMERMANS, *Prosopographia Cartusiana Belgica renovata (1314-1796)*, Salzburg, 1999. Prosopografisch onderzoek waarbij van elke kartuizerklooster een zo volledig mogelijke lijst geboden wordt van alle geprofesten van het convent, alsook van alle hospites die er op een zeker moment verbleven. Met verwijzingen naar Gentse personen.

1530. DEPLOIGE J., *Intériorisation religieuse et propagande hagiographique dans les Pays-Bas méridionaux du 11e au 13e siècle*, in *Revue d'Histoire*

Ecclésiastique, XCIV, (1999), nr. 3-4, p. 808-831. Studie van de verinnerlijking van het godsdienstige gevoel in de periode van de 11de tot de 13de eeuw aan de hand van de hagiografische studie van drie heiligen. Met verwijzingen naar Everhelm (+1069), abt van de Gentse Sint-Pietersabdij.

1531. GAUBLOMME D. & J. VAN DE WIELE, *De Sint-Pietersabdij te Gent, (Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen)*, Sint-Niklaas, 1999, 43 blz. Beknopte gids over de Sint-Pietersabdij, veertien eeuwen geschiedenis, kunst, monnikenleven en verwijzingen naar wat thans nog binnen en buiten de abdijgebouwen aan het Sint-Pietersplein kan worden gezien. Geïllustreerd.

1532. MULDER BAKKER A. B. & M. CARASSO-KOK, *Gouden legenden. Heiligenlevens en heiligenverering in de Nederlanden*, Hilversum, 1997, 182 blz. Omstreeks 1260 schreef de dominicaan Jacobus de Voragine de "Legenda Aurea", een praktisch handboek met informatie over heiligen en over de belangrijkste kerkelijke feestdagen. Daardoor vond de officiële leer van de kerk toegang tot het brede publiek. In elf artikels buigen de auteurs zich over de verschillende aspecten van de "Legenda Aurea" en haar verspreiding in de Nederlanden. Vertaald in het Nederlands en op grote schaal verspreid kort na het midden van de 14de eeuw. Met verwijzingen naar Gent, onder andere naar het getijdenboek van Daniël Rijn en naar de muurschilderingen in de crypte van de Sint-Baafskathedraal. Geïllustreerd.

1533. PAS P., *De Gentse Sint-Baafsabdij en haar dorp*, Heusden, 1999, 304 blz. Compilatie van verouderde en bestaande kennis over de Gentse Sint-Baafsabdij, met de nadruk op de bouwkundige geschiedenis en het bestaande gebouwenpatrimonium. Geïllustreerd.

1534. PIETERAERENS M., L. ROBIJNS & G. VAN BOCKSTAELE, *Van Beaupré tot Zwijveke. Cisterciënzers in Oost-Vlaanderen (1200-1999)*, Gent, 1999, 144 blz. Deze studie valt uiteen in twee onderdelen. Deel I (G. VAN BOCKSTAELE) behandelt de monastieke leefwereld, meer bepaald de regel, de diverse hervormingsbewegingen, de vestigingen in Oost-Vlaanderen en de economische en culturele aspecten van de cisterciënzers. Deel II (M. PIETERAERENS & L. ROBIJNS) behandelt het erfgoed van de cisterciënzers in Oost-Vlaanderen. Voor Gent komen aan bod: Bijloke, Baudelo, Doornzele, Oosteeklo, Ter Hagen en Waarschoot. Per vestiging wordt een chronologisch overzicht gegeven van de abdisen of priors. Geïllustreerd.

1535. POELMAN R. & E. SCHEPENS, *125 jaar Groot Begijnhof te Sint-Amandsberg 1874-1999*, Oostakker-Gent, 1999, 288 blz. Studie met bijdragen van diverse auteurs waarin aandacht wordt besteed aan de geschiedenis van het begijnhof, begijnhofliederen en -gedichten, de namen van huizen en conventen, de herkomst van de begijnen en de glasramen van de kerk. Het geheel bevat tevens een biografisch repertorium van de begijnen en een lijst van de

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1999-2000

uitgetreden begijnen. Interessant is ook het overzicht van de leken, overleden in het begijnhof (1874-1959). Geïllustreerd.

1536. RAU H. & K. VAN HOECKE, *De Amsterdamse familie Eggaert of de promotors van de Moderne Devotie in Vlaanderen (Elsegem, Oudenaarde en Gent)*, in *Handelingen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Oudenaarde*, 2000, XXXVII, p. 337-381. Geschiedenis van de familie Eggaert, die de hernieuwde uiting van de godsdienstige beleving, bekend als de Moderne Devotie, heeft gepromoot. Verwijzing naar de stichting van het klooster Galilea te Gent door Jan Eggaert.

1537. VAN DER HEIJDEN H.A.M., *Oude kaarten van de Nederlandse bisdommen, 1559-1801*, in *Trajecta. Tijdschrift voor de Geschiedenis van het katholiek leven in de Nederlanden*, 8, (1999), nr. 3, p. 195-265. Inventaris van de tot nu toe overgebleven en teruggevonden kaarten van de bisdommen. Beschrijving van de kaart van Joan Blaeu (1641) van het bisdom Gent. Geïllustreerd.

1538. VAN DRIESSCHE R.A.C., *Uit de Tresorie van de Sint-Pietersabdij te Gent*, Sint-Martens-Latem, 1999, 96 blz. Uitgave in eigen beheer met een tekstuitgave van twee documenten (1260-1280, en 1406) die een opsomming geven van de cultusvoorwerpen en ornaten uit de kerk, de ziekenkapel, de apotheek, de kapel van de prelaat, de thesaurie en de infirmerie.

Gebouwen, monumenten, stadsbeeld

1539. *Adviesverlening bij onderhoud en herstel*, in *Monumentenzorg en cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de provincie Oost-Vlaanderen 1998*, Gent, 1999, p. 50-73. Met kroniektteksten over de volgende Gentse onderwerpen: het begijnhof Onze-Lieve-Vrouw ter Hoyen (L. ROBIJNS), goudlederbehang in het Bijlokemuseum, de empirepomp op de Groentenmarkt, het Gravensteen, de Lakenhalle en de Mammelokker, het zwembad Van Eyck, de bisschoppelijke galerij op de begraafplaats van Mariakerke (P. DEVOS), de Onze-Lieve-Vrouw Sint-Pieterskerk en de Sint-Niklaaskerk (M. PIETERAERENS). Geïllustreerd.

1540. BAILLIEUL B., *De stelling voorbij. 25 jaar Dienst Monumentenzorg*, in *Toerisme Oost-Vlaanderen. Tijdschrift voor Recreatie en Cultuur*, 49, (2000), nr. 3, p. 69-76. Samenvatting van 25 jaar werken rond monumentenzorg, uitgaand van de in 1975 opgerichte Dienst Archeologie en Historische Monumenten, waaruit de huidige Dienst Monumentenzorg van de Stad Gent ontstaan is. Geïllustreerd.

1541. BAILLIEUL B., *Wandelen in de Sint-Machariuswijk*, Gent, 2000, 49 blz. Brochure uitgegeven naar aanleiding van de rondleiding tijdens de Gentse

LEEN CHARLES & MARIE CHRISTINE LALEMAN

Feesten (samenwerking Dienst Monumentenzorg en Gidsenbond van Gent en Oost-Vlaanderen) door voornoemde Gentse stadswijk. Geïllustreerd.

1542. BALTHAZAR N., H. BOUCHEZ, B. VAN LEUVEN & B. LASUY, *Wonen en Leven in Gent*, Tielt, 1999, 144 blz. Geïllustreerd.

1543. *Beschermde monumenten, stads- en dorpsgezichten en landschappen*, in *Monumentenzorg en cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de provincie Oost-Vlaanderen 1998*, Gent, 1999, p. 112-185. Met voor Gent toelichtingen van P. DEVOS over huizen in de Nieuwenbosstraat, het Nieuwpoort-theater, het Poortakkerklooster aan de Oude Houtlei, de Sint-Pieterskapel met bijhorende school aan de Sint-Kwintensberg en de Norbertijnerabdij van Drogen.

1544. BORRET K. & B. KEUNEN, *Apparaten voor justitie. Nieuwe gerechtsgebouwen in Antwerpen in Gent*, in *Archis*, (1999), nr. 8, p. 46-53. Geïllustreerd.

1545. COENE A., *Het stadsplan van Gent opgemaakt op initiatief van Edouard Elegeert*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 2, p. 89-93. Elegeert nam tijdens de Tweede Wereldoorlog zelf het initiatief om een plan op te maken van de Stad Gent, dat ruim vijftig jaar nadien nog steeds door de Dienst Stedenbouw van de Stad Gent gebruikt wordt.

1546. COENE A., *Jacob Roelofs van Deventer tekende omstreeks 1559 een werkelijkheidsgetrouwe stadsplattegrond van Gent*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 4, p. 240-248. Biografische nota's van Van Deventer, "koninklijk geograaf" van Keizer Karel V, evenals toelichtingen rond zijn werkmethode en situering van zijn werk ten opzichte van kaarten en atlassen uit die tijd.

1547. DAVIDTS W., *Museumarchitectuur in Vlaanderen*, in *Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen*, (1999), nr. 4, p. 16-33. Met beschouwingen over het Stedelijk Museum voor Actuele Kunst of S.M.A.K. en met verwijzingen naar het Museum voor Schone Kunsten. Geïllustreerd.

1548. DE HERDT, R. (red.), *Tuinen van Eden, van Keizer Karel tot heden, (Museum voor Industriële Archeologie en Textiel)*, Gent, 2000, 320 blz. Overzicht van de tuinarchitectuur vanaf de late Middeleeuwen tot vandaag, met oog voor de ontwikkeling in de zuidelijke Nederlanden, toelichtingen over de belangrijkste protagonisten en met talrijke Gentse voorbeelden ter ondersteuning van het ontwikkelingsverhaal. Geïllustreerd.

1549. DEMIDDELE H., A. ERVYNCK, M.C. LALEMAN & G. STOOPS, *Van Cornard tot Korenmarkt. Kiezeltwieren onthullen het verleden van een*

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1999-2000

Gents plein, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 22, (1998), nr. 3, p. 20-28. Het onderzoek van kiezelwieren uit bodemstalen die genomen werden bij opgravingen op de Korenmarkt, ondersteunen de werkhypothese dat de Korenmarkt ontstaan is langs of op een gedempte Leie-arm. Geïllustreerd.

1550. DESEYN G., *Louis Roelandt en de roofbouw op Boudelo*, in *Bijlage bij het Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, 70/2, (2000), nr. 1, p. 16-24. Onder Willem I werd de Baudelokapel ingericht als bibliotheek. Architect-ondernemer Louis Roelandt werd met de opdracht belast. De auteur houdt een warm pleidooi om het paviljoen in empirestijl, samengesteld uit een peristilium en een rotonde, dat gedurende twee eeuwen een onthaalfunctie vervulde, te restaureren. Geïllustreerd.

1551. DE TEMMERMAN I. & K. DE WOLF, *Het kasteel van Leeuwergem*. In *de voetsporen van Lodewijk XV en madame de Pompadour*, Gent, 2000, 80 blz. Overzicht van de betekenis van de duizendjarige geschiedenis van de heren van Leeuwergem en van de drie kastelen die zij lieten bouwen. Met bijzondere aandacht voor de laatste constructie die gebouwd werd in 1762 door de Gentse aannemer Jean Baptiste Simoens in opdracht van Emmanuel Joseph d'Hane, schepen van de stad Gent en bestuursdirecteur van de Academie. Geïllustreerd.

1552. DE TEMMERMAN I. & K. DE WOLF, *Het parkdomein van Leeuwergem: een historische reconstructie*, in *Monumenten en Landschappen*, 19, (2000), nr. 3, p. 6-27. Reconstructie van de geschiedenis van het park van Leeuwergem: behalve om zijn kasteel is het domein immers vooral bekend om zijn park, waarin de klassieke Franse tuin overvloeit in een romantisch Engels park. Geïllustreerd.

1553. DEVOS J., *Herinneringen aan een tuinwijk*, in *Interbellum*, 20, (2000), nr. 2, p. 7-11. Herinneringen aan de tuinwijk gelegen aan de Zwijnaardsesteenweg. Met vermelding van een aantal initiatieven genomen door de "Gentsche Maatschappij der Werkerswoningen", waarin architect Oscar Van de Voorde een belangrijke rol speelde.

1554. DE VUYST W., K. LEEMAN & D. VERVENNE, *'t Kindt gezwind 2*, (*Stad Gent, Dienst Monumentenzorg*), Gent, 1999, 45 blz. Tweede reeks themawandelingen rond de Gentse meester-timmerman David 't Kindt. Geïllustreerd.

1555. D'HOLLANDER J., *Gentse klokkenhistorie in vogelvlucht*, in *Clocke Roeland. Nieuws van de Gentse beiaardkring*, 4, (2000), nr. 1, p. 18-25. Geïllustreerd.

LEEN CHARLES & MARIE CHRISTINE LALEMAN

1556. HAEGEMAN M.P., *De gevels van de Vrijdagmarkt: deel 2: de veertiende en vijftiende eeuw*, in *Gandavum*, 4, (1999), nr. 3, p. 15-22. Geïllustreerd.

1557. HUYS J., *Het Stadhuis van Gent*, in *G.O.V. Heraut*, 35, (2000), nr. 3, p. 35-50.

1558. HUYS J., *Het Stadhuis van Gent deel II*, in *G.O.V. Heraut*, 35, (2000), nr. 4, p. 51-58.

1559. HUYS P., *Molenadvertenties in de "Gazette van Gend" (1770-1776)*, in *Molenecho's. Vlaams Tijdschrift voor Molinologie*, XXVII, (1999), nr. 4, p. 218-227. Overzicht van een zeventigtal advertenties over de verkoop of verpachting van molens, meestal windmolens maar ook rosmolens en watermolens. Meer dan de helft zijn gesitueerd in Oost-Vlaanderen. Tevens komen de namen van de molens aan bod, met de rijkste oogst voor Gent.

1560. HUYS P., *Molenadvertenties anno 1903 in Molenecho's. Vlaams Tijdschrift voor Molinologie*, XXVIII, (2000), nr. 2, p. 91-94. In de "Gazette van Gend" van 1803 verschenen een aantal molenadvertenties in verband met verkoop of huur van wind-, water- of rosmolens. Drie advertenties hebben betrekking op Gentse molens.

1561. *Inventaire archéologique - fiche nr. 83*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 28, (1999), nr. 6, p. 321-322. Heruitgave van een bijdrage van Armand Heins over de restanten van een 16de-eeuws huis in de Sint-Lievensstraat. Geïllustreerd.

1562. *Inventaire archéologique - fiche nr. 112*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 1, p. 7-8. Heruitgave van een bijdrage van Adolf De Ceuleneer over graven in de Sint-Baafsabdij. Geïllustreerd.

1563. *Inventaire archéologique - fiche nr. 111*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 2, p. 68-69. Heruitgave van een bijdrage van Armand Heins over bijgebouwen van de gewezen Sint-Baafsabdij. Geïllustreerd.

1564. *Inventaire archéologique - fiche nr. 295*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 3, p. 143-145. Heruitgave van een bijdrage van Alfons Van Werveke over een bakstenen gedenkplaat van de kapel van de Leugemeete (Brugsepoortstraat). Geïllustreerd.

1565. *Inventaire archéologique - fiche nr. 148*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 4, p. 222-223. Heruitgave van een bijdrage van Armand Heins over een beeldhouwwerk uit het Museum van de Sint-Baafsabdij "De Maagd het Kind Jezus dragend". Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1999-2000

1566. JACOBS S., *Bakstenen in de Vlaamse nevelstad*, in *Jaarboek 1998-1999 Architectuur in Vlaanderen*, (Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap Administratie Cultuur), Brussel, 2000, p. 61-72. Met verwijzing naar Gentse voorbeelden. Tot de verder in detail besproken gebouwen behoren het postkantoor aan de Hogeweg naar ontwerp van Paul Robbrecht en Hilde Daem (p. 88-89), een geheel van acht wooneenheden tussen Prinsenhof en Pluimstraat, gerealiseerd naar ontwerp van Frank Delmulle (p. 112-113), een WIG sociaal woningproject naar ontwerp van William Lievens, Rudi De Backer en Marianne Hofstede aan de Désiré Fiévéstraat (p. 120-121), en het sociaal huisvestingsproject de Hollain aan de Brusselsepoortstraat naar ontwerp van Willem Jan Neutelings en Michiel Riedijk (p. 122-123). Geïllustreerd.
1567. LANGENDRIES E. & A.M. SIMON-VAN DER MEERSCH, *Het Rommelaere Complex. Onderdeel van het gebouwenmasterplan voor de Gentse universiteit op het einde van de 19de eeuw*, (Uit het verleden van de RUG, nr. 40), (Archief van de RUG), Gent, 1999, 119 blz. Geïllustreerd.
1568. LEKENS L., *Praalgraf Hippoliet Van Peene 1811-1864*, in *G.O.V. Heraut*, 35, (2000), nr. 3, p. 29-34.
1569. LOMBAERDE P., *Herrschaftsarchitektur. Ueber den Abbruch von Zitadellen und den Bau neuer Paläste in den Niederlanden*, in BERS G. & C. DOOSE (ed.), *Italianische Renaissancebaukunst an Schelde, Maas und Niederrhein. Stadtanlagen - Zivilbauten - Wehranlagen*, (II. Jülicher Pasqualini-Symposium, 18-21 juni 1998), Jülich, 1999, p. 317-331. De auteur behandelt enkele aspecten van paleisarchitectuur in de 16de eeuw in de Nederlanden ten opzichte van de ontwikkeling van gebastioneerde fortificaties. Het Gentse 'Castrum Novum' of Spanjaardenkasteel komt in deze bijdrage aan bod. Geïllustreerd.
1570. MAES D., *Het Gents Kerkepad (vervolg). De Kerk en het Klooster Sint-Barbara (nu Sint-Barbaracollege). Jezuïeten - Savaanstraat*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 28, (1999), nr. 5, p. 266-274. Geïllustreerd.
1571. MAES D., *Het Gents Kerkepad (vervolg). O.L.Vrouw ter Hooiekerk. (Klein Begijnhof - Lange Violettenstraat)*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 28, (1999), nr. 4, p. 209-214. Geïllustreerd.
1572. MAES D., *Het Gents Kerkepad (vervolg). De kerk van de Paters Redemptoristen - Voskenslaan. De kerk en het klooster van de Discalsen of Ongeschoeide Karmelieten - Burgstraat*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 28, (1999), nr. 6, p. 354-360. Geïllustreerd.
1573. MAES D., *Het Gents Kerkepad (vervolg). De kerk en het klooster van de Dominicanen of Predikheren - Holstraat - Hoogstraat*, in *Ghendtsche*

Tydinghen, 29, (2000), nr. 1, p. 41-44. Geïllustreerd.

1574. MAES D., *Het Gents Kerkepad (vervolg en slot). De kerk en het klooster van de Franciscanen of Recolletten - Oude Houtlei*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 2, p. 103-108. Geïllustreerd.

1575. MARECHAL R. & A. VAN DYCK, *Citadelpark*, in 3 *Wandelscircuits. Open Monumentendag 12 september 1999*, Gent, 1999, p. 22-31. Het park werd in 1870-1890 aangelegd op de plaats van de Citadel uit de Hollandse tijd. In de bijdrage komen zowel de parkaanleg en botanische aspecten als de museumgebouwen en monumenten aan bod. Geïllustreerd.

1576. MEGANCK L. & N. POULAIN, *Interbellumarchitectuur in Ekkergem*, in 3 *Wandelscircuits. Open Monumentendag 12 september 1999*, Gent, 1999, p. 14-21. Met beknopte duidingen over verschillende huizen, onder meer aan de Papegaaistraat, het Casinoplein, de Coupure, de Rozemarijnstraat en de Bernard Spelaan. Geïllustreerd.

1577. MEGANCK L. & N. POULAIN, *Miljoenenkwartier*, in 3 *Wandelscircuits. Open Monumentendag 12 september 1999*, Gent, 1999, p. 1-13. Op de plaats waar de Wereldtentoonstelling van 1913 werd ingericht ontstond in de interbellumtijd een residentiële woonwijk die vrij intact bewaard is. De bijdrage licht de meest karakteristieke huizen toe. Geïllustreerd.

1578. MEGANCK L. & N. POULAIN, *Twee modernistische tuinen van Carlos Malfait in Gent*, in *Interbellum*, 20, (2000), nr. 3, p. 5-11. Beschrijving van de twee modernistische tuinen gelegen achter een eveneens modernistische dubbelwoning van architect Carlos Malfait aan de Voskenslaan te Gent. Zowel de huizen als de tuinen worden bedreigd door sloping maar *Interbellum* poogt het tij te keren omwille van het unieke karakter van deze site.

1579. MEULEMEESTER J.L., *Over de dood heen. Beschouwingen rond begrafenissen, dood en grafmonumenten vanaf de Middeleeuwen tot in de negentiende eeuw*, in *Vlaanderen*, 48, (1999), nr. 5, p. 245-250. Evolutie van de gebruiken rond dood en begraven, die meteen een weerspiegeling vormen van de maatschappelijke en sociale veranderingen, van godsdienstige en filosofische strekkingen en van stilistische evoluties. Met voorbeelden uit de Gentse Sint-Baafskathedraal, zoals het grafmonument van de bisschoppen Antonius Triest en van Eugenius Albertus d'Allamont.

1580. MONNOYE B., *Het Schuttershof van de gilde van Sint-Antonius in Gent*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 22, (1998), nr. 3, p. 4-16. Bouwgeschiedenis en eigenzinnige visie over de jongste renovatiewerken van het Sint-Antoniushof aan de Sint-Antoniuskaai. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1999-2000

1581. *De Monumentenwacht*, in *Monumentenzorg en cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de Provincie Oost-Vlaanderen 1998*, Gent, 1999, p. 30-38. Met verwijzingen van de in Oost-Vlaanderen bezochte monumenten, onder meer in Gent. Geïllustreerd.

1582. *Negentiende-eeuwse restauratiepraktijk en actuele monumentenzorg*, (*Kadoc Artes, Universitaire Pers Leuven*), Leuven 1999. Over de omgang in de 19de eeuw met het historische, voornamelijk middeleeuwse erfgoed. Verscheidene auteurs gaan dieper in op de historische en esthetische betekenis van 19de-eeuwse restauraties en op de diverse actoren die het omgaan in de actuele monumentenzorg van 19de-eeuwse restauraties beïnvloeden. Met verwijzingen naar Gent. Geïllustreerd.

1583. *Provinciale subsidies voor onderhoudswerken*, in *Monumentenzorg en cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de provincie Oost-Vlaanderen 1998*, Gent, 1999, p. 74-81. Met vermeldingen van bijdragen voor de woningen Belfortstraat 14, Bonifantenstraat 9, François Benardstraat 18, Provenierstersstraat 43, Ravesteinstraat 12 en Sint-Annastraat 103 in Gent (P. DEVOS). Geïllustreerd.

1584. RAMBAUT A., *De conservatie van twee glasramen van Charles Van Crombrughe*, in *Monumenten en Landschappen*, 18, (1999), nr. 4, p. 31-40. Bijdrage over de restauratie van twee glasramen van de hand van Charles Van Crombrughe (1835-1895), een minder bekende 19de-eeuwse glaskunstenaar, die evenwel even betekenisvol is als bijvoorbeeld Jean-Baptiste Bethune. Alle tot op vandaag gelocaliseerde werken van Van Crombrughe bevinden zich in Oost-Vlaanderen: in de Sint-Martinuskerk te Lede, de Sint-Gorikskerk te Haaltert en onder meer te Gent in de voormalige kapel Terhagen (Molenaarstraat). Geïllustreerd.

1585. RAMBAUT A., *Kleur in glasramen*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, 70, (2000) nr. 2, p. 22-40. De auteur bespreekt de technieken en wijdt een apart hoofdstuk aan de Zuidelijke Nederlanden en aan de herontdekking van het glasraam in de 19de eeuw met Jean-Baptiste de Bethune en de Sint-Lucasscholen als boegbeeld. Meteen wordt ook een overzicht gebracht van de restauratietechnieken door de eeuwen heen.

1586. *Realisaties van het architectenbureau Arcon*, in *A + Architectuur & Stedenbouw*, (1999), nr. 158, p. 80-89. Met verwijzing naar het gebouw van de provinciale zetel van de orde van architecten aan de Tramstraat in Zwijnaarde. Geïllustreerd.

1587. RUMMENS M., *Waar te Gent recht werd gesproken*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 28, (1999), nr. 6, p. 311-320 en in *Ghendtsche Tydinghen*, 29,

LEEN CHARLES & MARIE CHRISTINE LALEMAN

(2000), nr. 1, p. 23-37. Bijdrage over het Gerechtsgebouw aan het Koophandelsplein. Geïllustreerd.

1588. SCHMIDT, P., *De verspreiding van de klok in West-Europa, in Clocke Roeland. Nieuws van de Gentse beiaardkring*, 4, (2000), nr. 1, p. 12-17. Geïllustreerd.

1589. SCHRANS M., *Van bakstenen en mensen. De renovatie van het Antoine van Hoorebekehof, (Dienst Sociale Zaken en Huisvesting)*, Gent, 1999, z. blz. Geïllustreerd.

1590. TIJS R., *Renaissance en Barokarchitectuur in België*, Tielt, 1999, 224 blz. De auteur poogt aan te tonen op welke manier de ideeën van de Italiaanse renaissance in de Zuidelijke Nederlanden werden verwerkt en geassimileerd om met eigen accenten te worden uitgevoerd. Met kritisch apparaat en tal van verwijzingen naar Gentse bouwwerken. Geïllustreerd.

1591. TOP F., *Het Hotel van Oombergen*, in *Gandavum*, 4, (1999), nr. 3, p. 43-46. Geïllustreerd.

1592. VANDEVEIRE J., *Een gemeentehuis voor Sint-Denijs-Westrem, in Heemkring Scheldeveld. Jaarboek XXVIII*, 1999, p. 91-138. Gedetailleerde bouwgeschiedenis met talrijke citaten uit eigentijdse bronnen. Geïllustreerd.

1593. VAN DE VIJVER D., *Le Choix des monumens, édifices et maisons les plus remarquables du royaume des Pays-Bas de Pierre-Jacques Goetghebuer, une histoire de l'architecture nationale du royaume des Pays-Bas, (Les Cahiers du Centre d'Information, de Documentation et d'Etude du Patrimoine, nr. 1)*, Bruxelles, 2000, 60 blz. Over het album architectuurplaten met bijschriften, dat de Gentse architect Pierre-Jacques Goetghebuer (1788-1866) tussen 1817 en 1828 samenstelde. Het werk wordt vanuit vier aspecten belicht: als overzicht van nationale architectuur in de Hollandse tijd, op basis van de gebouwselectie, als een geschiedenis en op grond van de relatie met het begrip 'monument'. Deze toelichtingen worden voorafgegaan door een beknopte levensschets over Goetghebuer en praktische gegevens over het tot stand komen van dit album. Geïllustreerd.

1594. VAN DOORNE G. (ed.), *Open Monumentendag. Via Europa. Reisverhalen in steen; Gent 12 september 1999, (Dienst Monumentenzorg)*, Gent, 1999, 72 blz. Rond het thema "Via Europa, reisverhalen in steen" werden in Gent een dertig monumenten en sites voor het publiek geopend. Verscheidene auteurs werkten mee aan de begeleidende brochure met korte toelichtingen over de opengestelde monumenten en sites: de Sint-Niklaaskerk, het Belfort, de Lakenhalle, het Stadhuis, het Sint-Jorishof, het Hof van Ryhove (Onderstraat), het Begijnhof Onze-Lieve-Vrouw ter Hooie

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1999-2000

(Lange Violettenstraat), het Groot Begijnhof en de Campo Santo in Sint-Amandsberg, de Arena Van Vletingen (Lange Violettenstraat), de Boekentoren van de Universiteit en het Hoger Instituut voor Kunstgeschiedenis en Oudheidkunde (Rozier, Sint-Hubertusstraat), de Bijlokesite (Bijlokekaai, Godshuizenlaan), de Sint-Baafsabdij (Gandastraat), het Citadelpark met de muziekkiosk van 1885, het Miljoenenkwartier begrensd tussen Kortrijksesteenweg, Achilles Musschestraat, Krijgslaan en Sint-Pietersaalstraat, de woning van Gustave Beaumont (Papegaaistraat), het Poortakkercomplex (Oude Houtlei), de Dominicanerkerk (Holstraat), het Hotel Reylof (Hoogstraat), het Sint-Elisabethbegijnhof, de Koninklijke Nederlandse Schouwburg (Sint-Baafsplein), het Hollainhof (Brusselsepoortstraat), het Museum Dr. Guislain (Jozef Guislainstraat), de executie-oorden Rieme en Oostakker, renovatieprojecten aan het Zilverhof en de Sint-Antoniuskaai, de voormalige norbertijnerabdij en de parochiekerk van Drogen, een voormalig magazijn (De Fabriek, Raffinaderijstraat), het Kunstencentrum Vooruit (Sint-Pietersnieuwstraat), de kerk en het klooster van de augustijnen (Academiestraat) en de Minardschouwburg (Walpoortstraat). Geïllustreerd.

1595. VAN WERVEKE A., *Oudheidkundige kroniek- De Spiegelhofstraat*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 28, (1999), nr. 4, p. 236-237. Heruitgave van een artikel van 18 februari 1923 uit de "Gazet van Gent".

1596. VERBEKE A., *Gevraagd: kok voor de barge*, in *Ghendtsche Tydinghen*, (28), (1999), nr. 6, p. 364-365. Over de grafsteen van Pieter de Jagher (1725-1752), kok op de barge tussen Gent en Brugge, uit de Sint-Niklaaskerk. Geïllustreerd.

1597. VERBEKE A., *Nog kanttekeningen bij "Het Land van Buysse volgens Cyriel Buysse" van Wouter Verkerken*, in *Mededelingen van het Cyriel Buysse Genootschap*, XV, (1999), p. 207-226. Door Wouter Verkerken werden alle toponiemen gezant, uit het Verzameld Werk van Cyriel Buysse. Het Land van Nevele werd hierbij goed vertegenwoordigd, maar het Gentse luik kwam niet zo gedetailleerd en niet zo precies aan bod, een leemte die de auteur probeert op te vullen door een aantal stellingen van de schrijver te becommentariëren.

1598. VERHOEVEN L., *Wedstrijden. Gerechtsgebouw Gent*, in *A + Architectuur & Stedenbouw*, (1999), nr. 158, p. 42-51. Over de architectuurwedstrijd voor een nieuw gerechtsgebouw in Gent langsheen de Opgeëistenlaan, op de plaats van het voormalige rangeerstation Rabot. Geïllustreerd.

Kunst, cultuur

1599. BUYLE M. & C. VANTHILLO, *Vlaamse en Brabantse retabels in Belgische monumenten*, Brussel, 2000, 256 blz. Dit cahier is het resultaat van een uitgebreid onderzoek van de Afdeling Monumenten en Landschappen van de Vlaamse Gemeenschap naar bewaringstoestand, beveiliging en ontsluiting van een vijftigtal Vlaamse retabels, in de 15de en de 16de eeuw één van Vlaanderen's belangrijkste exportproducten. Van een aantal retabels werd een restauratiedossier opgestart. Met verwijzingen naar de Gentse retabels van de Bijloke (dat nu niet meer bestaat) en van de begijnhofkapel O.L.V. Ter Hooie. Geïllustreerd.

1600. DARGE M., *Instrumentenbouw bij Stichting Logos*, in *Vlaanderen*, 48, (1999), nr. 4, p. 215-216. Instrumentenbouw is steeds een onderdeel geweest van de in 1968 in Gent opgerichte Stichting Logos, centrum voor nieuwe en experimentele muziek. Geïllustreerd.

1601. DECAVELE J., A. METDEPENNINGHEN, J. SCHIETTEKATTE, G. VAN DOORNE & M. VAN GEYT, *25 jaar Artistiek Aperitief. Gent 1999*, Gent, 1999, 238 blz. Fotoboek van de deelnemers aan het Artistiek Aperitief tijdens de Gentse Feesten. Geïllustreerd.

1602. DE KEGEL A. & A. DEMEY, *Een provinciale subsidie voor conserveringswerken aan niet wettelijk beschermd waardevol roerend cultureel patrimonium*, in *Monumentenzorg en cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de provincie Oost-Vlaanderen 1998*, Gent, 1999, p. 18-27. Voorstel van een provinciaal besluit en van de te volgen procedure, met tekstweergave van het officiële besluit van 22 april 1998. Geïllustreerd.

1603. DEMEDTS F. & G. RABAU, *500 jaar toneelzalen en schouwburgen in Gent*, Gent, 1999, Losbladige publicatie (23 bladen). Kunstmap waarin aan de hand van 21 potloodtekeningen van Etienne Hublau een overzicht geboden wordt van 500 jaar Gents theater. Geïllustreerd.

1604. DEMEUTER I. & M. VANWELDEN (red.), *Oudenaardse wandtapijten van de 16de tot de 18de eeuw*, Tielt, 1999, 319 blz. Met bijdragen van L. DHONDT, F. VANDEVIJVERE en J. WOUTERS over de diverse aspecten van de productie van wandtapijten in het Oudenaardse. Na een historisch situering van de stad en de banden met de andere grote steden, waaronder Gent, wordt de eigenlijke wandtapijtennijverheid beschreven. Er wordt een materialenstudie gemaakt, een analyse van de iconografische thema's en een volledige kleurenanalyse; tot slot wordt in een apart hoofdstuk aandacht besteed aan het restaureren en conserveren van deze wandtapijten. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1999-2000

1605. DE WINNE L., *Hommage aan Roger Raveel. Een eigen museum te Machelen-aan-de-Leie*, in *Tijdschrift voor Recreatie & Cultuur. Toerisme in Oost-Vlaanderen*, 48, (1999), nr. 5, p. 123-126. Met een beknopte uiteenzetting over het leven en werk van Roger Raveel (°1921). Geïllustreerd.

1606. DHAENE S., *In de schijnwerper... Een collectiestuk uit het Museum voor Volkskunde. Het hobbelpaard van Laurent Delvaux (1696-1778)*, in *Oostvlaamse Zanten*, 74, (1999), nr. 2, p. 183-184. Eikenhouten hobbelpaard van ca. 1740, van de hand van beeldhouwer Laurent Delvaux (1696-1778). Geïllustreerd.

1607. DHANENS E., *Het retabel van het ambacht der pijnders, Sint-Juliaan en de oorsprong van 's Heilig-Kerst.*, in *Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, Nieuwe Reeks - Deel LIII, Gent, 1999, p. 77 - 97. Over het retabel dat het ambacht van de pijnders in 1399 bestelde voor hun kapel in de Sint-Michielskerk. De auteur gaat verder in op de iconografie van Juliaan, patroonheilige van de pijnders en de mogelijke band van de Julianuslegende met het Romeinse Gent, waar later de Sint-Baafsabdij en de Heilig-Kerstkerk ontstonden. Geïllustreerd.

1608. DHONDT L., *L'espagnol sans Gand* in *Stichting Keizer Karel vzw*, (2000), nr. 2, p. 9-10. Over een ets "l'Espagnol sans Gand", uitgegeven in Paris omstreeks 1678 door drukker Le Blond.

1609. D'HOOGHE K. (red.), *Muziekinstrumentenbouw in Vlaanderen*, in *Vlaanderen*, 48, (1999), nr. 277. Geïllustreerd themanummer met bijdragen van diverse auteurs rond de bouw van muziekinstrumenten; met aandacht voor historische instrumenten, zoals de pianoforte, oude violen en orgels. Evengoed wordt ingegaan op de recentere elektronische instrumentenbouw. Geïllustreerd.

1610. HOET J., *Thierry De Cordier. Tekeningen (1983-1999)*, Gent, 1999, 141 blz. Uitgave naar aanleiding van een tentoonstelling in het Stedelijk Museum voor Actuele Kunst of S.M.A.K. Met een biografische schets van de kunstenaar. Geïllustreerd.

1611. HOOZEE, R. & M. MARTENS, *Collectieboek 200 jaar verzamelen in het Museum voor Schone Kunsten*, Gent, 2000, 256 blz. In het kader van de dubbele viering 100 jaar Vrienden van het Museum voor Schone Kunsten en 200 jaar Museum voor Schone Kunsten in Gent werd een publicatie samengesteld rond de hoogtepunten van de collectie, in het totaal een zestig bijdragen, waaraan ook diverse specialisten hun medewerking verleenden. Het corpus wordt voorafgegaan door enkele introducties van de hand van R. MARIJNISSEN, J. DECAVELE en D. LAPORTE en waarin onder meer de geschiedenis en de architectuur van het museum aan bod komen. Geïllustreerd.

LEEN CHARLES & MARIE CHRISTINE LALEMAN

1612. HOOZEE R., J. TOLLEBEEK & T. VERSCHAFFEL, *Mise-en-Scène. Keizer Karel en de verbeelding van de negentiende eeuw*, in *Museumkrant*, 10, (1999), nr. 4, s.p. Korte toelichting over de gelijknamige tentoonstelling in het Museum voor Schone Kunsten. Geïllustreerd.

1613. HOOZEE R., J. TOLLEBEEK & T. VERSCHAFFEL, *Mise-en-Scène. Keizer Karel en de verbeelding van de 19de eeuw*, Gent, 2000, 319 blz. Gepubliceerd ter gelegenheid van de gelijknamige tentoonstelling in het Museum voor Schone Kunsten in het teken van de Keizer Kareljaar te Gent. De tentoonstelling benadrukte het beeld van de Keizer in de 19de-eeuwse historiestukken, de interactie tussen vaderlandse geschiedschrijving en artistieke verbeelding. Keizer Karel, geboren te Gent en de machtigste vorst van de 16de eeuw, was immers een geliefkoosd onderwerp. Er ontstond een ware visuele biografie van de keizer, waarbij de geschiedenis letterlijk in scène werd gezet en vooral de normen van de 19de eeuw tentoonspreidde. Vermelding van een aantal werken uit Gentse collecties. Geïllustreerd.

1614. HUYS P., *Hoe betrouwbaar zijn de notities van Jan-Baptist Lybaert over de Gentse kunstenaars?*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 28, (1999), nr. 5, p. 295-303. Kritische benadering aan de hand van een concreet voorbeeld, het leven en werk van de Deinse schilder Charles Louis Picqué (1799-1869).

1615. *Inventaire Archéologique - fiche nr. 72 - Miniaturen van een Vlaamse Bijbel uit de XVe eeuw*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 28, (1999), nr. 4, p. 193-194. Heruitgave van een bijdrage uit 1898 van Paul Bergmans. Geïllustreerd.

1616. *Inventaire Archéologique - Fiche nr. 289 - Karel van Lotharingen schiet den Koningsvogel van het Sint-Jorisgild af*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 28, (1999), nr. 5, p. 264-266. Heruitgave van een bijdrage uit 1903 van Alfons Van Werveke. Geïllustreerd.

1617. LESAFFRE M., *Nieuw ontworpen elektronische instrumenten in IPEM*, in *Vlaanderen*, 48, (1999), nr. 4, p. 213-214. Het IPEM of Instituut voor Psycho-acustica en Elektronische Muziek werd in 1962 opgericht op initiatief van de Belgische Radio en Televisie en de Universiteit Gent als studio voor het wetenschappelijk experimenteren met kwaliteitsvolle elektronische muziek. De mogelijkheden worden geregeld aangepast aan de eisen van nieuwe muzikale trends en technologische ontwikkelingen. Geïllustreerd.

1618. LUST J., J. VALCKE, & D. RAU, *Armand Blondeel glasramen; schilderijen Stéphanie Leblon, (Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen)*, Sint-Niklaas, 1999, 15 blz. Ter gelegenheid van een tentoonstelling op initiatief van de Raad voor Cultuurbeleid Mariakerke. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1999-2000

1619. MAES F. (red.), *De klanken van de Keizer. Karel V en de polyfonie*, (Universitaire Pers), Leuven, 1999, 172 pp.

1620. *Magie van de edelsmeedkunst. Europees zilver uit privébezit 1500/1850*, Antwerpen, 2000, 287 blz. Uitgave ter gelegenheid van de gelijknamige tentoonstelling in het Gentse Museum voor Sierkunst en Vormgeving van 17 juni tot 3 november 2000. Met bespreking van stukken die in Gent (p. 74-83) werden vervaardigd, onder meer door Jan de Naghel III (ca. 1560-1570), Jacobus van Hoorebeke II (1681), Jacobus van Hoorebeke III (ca. 1678-1679), Joannes Carlier (1701-1703), Adrianus Joannis van Sychen (1719-1722), Pieter Colle I (1722-1726), Joannes Baptista Willaëys (1722-1726), Jacobus Bruno van Hoorebeke (1726-1732), Pieter Joseph Longehaye (1745-1750), Jacobus Vollaert (1769), Jacobus Lucas van Hoorebeke (1769), Joannes Baptista Paulus (1775), Jean-Denis Bourgeois (1780) en Joseph Gaspar Roelants (1788). In appendix opgave van de bibliografie en een trefwoordenlijst. Geïllustreerd.

1621. MERGEAY M., *Mise-en-scène. Keizer Karel anders bekeken*, in *Tijdschrift voor Recreatie & Cultuur. Toerisme in Oost-Vlaanderen*, 48, (1999), nr. 5, p. 127-130. Beknopte toelichting naar aanleiding van de gelijknamige tentoonstelling in het Museum voor Schone Kunsten. Geïllustreerd.

1622. *Poëzie in het S.M.A.K.*, Gent, 1999, 32 blz. Bundel van actuele poëzie, samengesteld ter gelegenheid van een happening rond "4 dorpen van Guido Gezelle" in het Stedelijk Museum voor Actuele Kunst of S.M.A.K. op 16 oktober 1999. Geïllustreerd.

1623. RISPENS J. & J. BOON, *Muziekinstrumentenbouw aan de Hogeschool Gent: visie en programma*, in *Vlaanderen*, 48, (1999), nr. 4, p. 207.

1624. SONCK K., *Ongezouten kritiek op gezouten ham*, in *Gent Universiteit*, 14, (2000), nr. 7, p. 2 - 5. Bedenkingen rond het "inpakken" van de zuilen van de Universiteitsaula (Voldersstraat) met ham, een kunstwerk door Jan Fabre, dat kaderde in de tentoonstelling "Over the Edges", ingericht door het S.M.A.K. Het initiatief deed heel wat stof opwaaien.

1625. T'SJOEN Y., 'Nieuwere literatuur': *weifelend tussen politiek manifest en literair programma* in *Vlaanderen*, 49, (2000), nr. 2, p. 80-85. In deze bijdrage wordt de aandacht gevestigd op het vroegste literaire werk van Minne in enkele haast onvindbare schooltijdschriften en in de volksalmanakken Vooruit (1909-1914).

1626. VAN DEN BUSSCHE W., BOYENS P. & MARQUENIE G., *Frits Van den Berghe*, Oostende, 1999, 239 blz. Catalogus van de gelijknamige ten-

toonstelling in het Museum voor Moderne Kunst in Oostende. Het catalogus-gedeelte wordt voorafgegaan door chronologisch opgebouwde biografische berichten van deze Gentse kunstenaar en enkele bespiegelingen rond zijn levensvisie en zijn oeuvre. Geïllustreerd.

1627. VAN HOVE D., *The Painter of Silence. Dirk Bouts revisited*, in *The Low Countries. Yearbook*, Rekkem, 1999, nr. 7, p. 116-122. Overzicht van het werk van deze 15de-eeuwse Vlaamse schilder, waarbij onder andere een vergelijking gemaakt wordt met het wereldberoemde Lam Gods van de gebroeders Van Eyck in de Gentse Sint-Baafskathedraal. Geïllustreerd.

1628. VAN SYNGHEL K., *Parels en zwijnen. 'Over the edges' in Gent*, in *Archis*, (2000), nr. 5, p. 76-78. Over hoe straat- en pleinhoeken de uitvalsbasis waren voor het project 'Over the edges', dat uitging van het Stedelijk Museum voor Actuele Kunst of S.M.A.K. Geïllustreerd.

1629. Vlieghe H., *Flemish art and architecture 158 -1700*, 1998, 340 blz. De auteur bespreekt de kunst van deze regio's van de Nederlanden die onder het Spaanse Habsburgse regime bleven, na de val van Antwerpen in 1585 tot de dood van de Spaanse koning Karel II, waarmee de Spaanse successieoorlog ingeleid werd: de kunst vervat tussen deze territoriale en chronologische parameters wordt "Vlaamse kunst" genoemd en kwam in hoofdzaak tot stand in Antwerpen. Met kritisch apparaat en verwijzingen naar Gentse voorbeelden. Geïllustreerd.

Materiële cultuur

1630. BASTIAENS J., *Verven met wouw en meekrap. Archeobotanisch onderzoek aan de Korenmarkt te Gent*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 22, (1998), nr. 2, p. 43-50. Studie van plantenresten die bij opgravingen op de Korenmarkt in pakketten werden aangetroffen en mogelijk bestemd waren voor het verven van laken (tweede helft 12de- begin 13de eeuw). Geïllustreerd.

1631. BAUTERS L. & J. VAN DAMME, *Eigendomsrechten van archeologische voorwerpen en hun gevolgen*, in *Monumentenzorg en cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de provincie Oost-Vlaanderen 1998*, Gent, 1999, p. 11-16. Beschouwingen omtrent een aspect van de actuele archeologische onderzoekspraktijk en toevalsvondsten bij graaf- en bouwwerken. Geïllustreerd.

1632. BEECKMANS L., *Een 12de-eeuwse omloopschat op de Korenmarkt te Gent*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 22, (1998), nr. 2, p. 33-41. Studie van een verzameling Franse munten uit de tweede helft van de 12de of het begin van de 13de eeuw, die bij opgravingen op de Korenmarkt aan het licht kwam. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1999-2000

1633. CHARLES L. & M.C. LALEMAN, *Geld en muntwezen in Gent*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 22, (1998), nr. 2, p. 6-32. Samenvatting met betrekking tot het thema van geld en muntwezen in Gent, vanaf de Keltische tijd tot de Tweede Wereldoorlog, gerealiseerd naar aanleiding van het Euroweekend dat op 30 augustus 1998 in Gent werd georganiseerd. Geïllustreerd.

1634. DE GROOTE K., *Het middeleeuws aardewerk uit een opgraving op de Korenmarkt in 1998*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 22, (1998), nr. 3, p. 29-31. Studie van de aardewerkvondsten die samen met leder en een muntschat uit de tweede helft van de 12de - begin 13de eeuw bij opgravingen op de Korenmarkt werden aangetroffen. Geïllustreerd.

1635. DE MOERLOOSE R., *De staten van goed in Gent*, in *VVF Gent Info*, XIX, (2000), nr. 4, p. 7-8. Commentaar bij de staat van goed van Gillis Raes, overleden te Ledeberg op 25 november 1744.

1636. DEVOS P., *Rond een overlijden in 1683. Een unieke blik in het kasteel van Laarne in Castellum*, XVII, (2000), nr. 1, p.3-8. In verband met de erfenisregeling van Gheeraert van Vilsteren, overleden te Gent in 1683, werden een aantal documenten nagelaten die de inboedel weergeven van de woning die de familie bezat aan de Kouter te Gent, evenals van het kasteel van Laarne dat fungeerde als zomerverblijf.

1637. DHAENE S., *Hoge hakken, roze billen. Van Antoniusvarkens tot pigs in cyberspace*, in *Oostvlaamse Zanten*, 74, (1999), nr. 2, p. 171-181. Beknopt overzicht van de gelijknamige tentoonstelling die in 1999 in het Museum voor Volkskunde werd opgebouwd, en met verwijzing naar de gelijknamige publicatie die in 1999 onder de redactie van S. DHAENE werd uitgegeven. Geïllustreerd.

1638. GOUBITZ O., *Ledervondst van de Korenmarkt te Gent*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 22, (1998), nr. 2, p. 42. Voorstelling van een 12de-eeuwse loopschoen die samen met de muntvondst (tweede helft 12de-begin 13de eeuw) bij opgravingen op de Korenmarkt aan het licht kwam. Geïllustreerd.

1639. SWIMBERGHE P., *Bronzen menswezens*, in *Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, 22, (1998), nr. 3, p. 17-19. Over middeleeuwse bronzen kandelaars. Geïllustreerd.

1640. VAN VILSTEREN, V. & A TAMBOER, *Opgedolven klanken, archeologische muziekinstrumenten van alle tijden*, (Drents Museum Assen), Zwolle, 1999, 72 blz. Na een inleiding over de ontwikkeling van de muziekarcheologie in Noordwest-Europa worden talrijke uitgelezen archeologica

thematisch behandeld. Achtereenvolgens komen de blaasinstrumenten, de slaginstrumenten, de snaarinstrumenten en muzikale varia aan bod. Elk hoofdstuk wordt geïllustreerd met archeologische voorwerpen van zeer diverse herkomst. Een 10de-eeuwse snorrobot, opgegraven op het terrein Gouvernementstraat 30-32, en een leisteen met laatmiddeleeuws notenschrift, afkomstig uit een afvalput ontdekt op het Sint-Baafsplein, vormen de Gentse bijdragen in deze publicatie die een gelijknamige tentoonstelling vergezelt. Over 1999 en 2000 deed ze achtereenvolgens het Drents Museum in Assen, Museactron in Maaseik, het Staatliches Museum für Naturkunde und Vorgeschichte in Oldenburg en het Nationaal Museum voor Muziekinstrumenten in Poznan aan. Geïllustreerd.

Heemkunde, volkskunde, genealogie

1641. ADAMS M., *De memoires van een flik*, Deinze, 2000. Getuigenissen van een beroepsleven bij de Gentse politie, de staatsveiligheid en de Gentse gerechtelijke politie tussen 1936 en 1979. Geïllustreerd.

1642. ANTHEUNIS V., *Dagboek gedurende zes weken gevang in augustus-september 1941 in de Gentse gevangenis "De Nieuwe Wandeling" in Wereldoorlog II*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 2, p. 69-77.

1643. ANTHEUNIS V., *Dagboek na 11 september 1941 tot en met de bevrijding 6 september 1944 - einde oorlog 8 mei 1945*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 3, p. 145-156.

1644. BOER E., *Saintly and Generous. Saint Nicholas and the Low Countries*, in *The Low Countries. Yearbook*, nr. 7, Rekkem, 1999, p. 108-115. Overzicht van de figuur van Sint-Niklaas in onze gewesten. Geïllustreerd.

1645. BOMBAY J., *Drongense Begijnen in Gentse Begijnhoven*, in *Dronghine, Jaarboek 2000 Heemkundige Kring Dronghine*, (2000), p. 27-46.

1646. BRAEKMAN W., *Bigamie, hoerij en overspel te Eksaarde en te Gent*, in *Oost-Vlaamse Zanten. Tijdschrift voor Volkscultuur in Vlaanderen*, LXXIV, (1999), nr. 2, p. 157-158. Met verwijzing naar 17de-eeuwse voorbeelden uit Gent.

1647. BRAEKMAN W., *Dieventaal en dievenstreken (1630-1895)*, in *Oost-Vlaamse Zanten. Tijdschrift voor Volkscultuur in Vlaanderen*, LXXIV, (1999), nr. 2, p. 153-154. Met verwijzing naar Gentse voorbeelden.

1648. BRAEKMAN W., *Vermeende zieke, kreupele of agressieve bedelaars (1587-1783)*, in *Oost-Vlaamse Zanten. LXXIV*, (1999), nr. 1, p. 67-69.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1999-2000

1649. BRAEKMAN W.L., *Bij de restauratie van de vismijn in 1880*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 2, p. 115-119. Bespreking van volksliederen naar aanleiding van de heropening van de Vismijn in 1880. Door een brand moesten immers ingrijpende herstellingen gebeuren.

1650. BROGET G., *Den Ehwe Mort bij Tsin Tzacobs en 't Beverhoutplein*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 28, (1999), nr. 4, p. 195-206; en in *Ghendtsche Tydinghen*, 28, (1999), nr. 5, p. 274-289. Relas van enkele interessante vondsten (teksten, boeken) op de rommelmarkt bij Sint-Jacobs.

1651. COLLUMBIEN H., *Enkele herinneringen aan de "Indus" (1932 - 1936)*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 28, (1999), nr. 6, p. 322-330. Getuigenissen over het leven in de Nijverheidsschool, ook bekend als Ecole Industriële of Indus, die in 1825 werd opgericht en sedert 1850 aan de Lindenlei is gevestigd. Geïllustreerd.

1652. COLLUMBIEN H., *Gentse memoriedagen: 20-21 april*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 28, (1999), nr. 4, p. 231-236; *22-23 april*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 28, (1999), nr. 5, p. 290-294; *24-25 april*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 28, (1999), nr. 6, p. 360-364; *26-27 april*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 1, p. 45-51; *28 - 29 april*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 2, p. 108-114; *30 april - 1 mei*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 3, p. 176-184; *2 -3 mei*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 4, p. 257-263.

1653. DE CLERCQ R. & E. VAN DE KAUTER, *Verdwenen uit Zevergem en Zwijnaarde: de familie De Schrijver*, in *Heemkring Scheldeveld. Jaarboek XXVIII*, 1999, p. 2-47. Geïllustreerd.

1654. DE COCK L., *Surfend met de keizer Karel V ook op internet*, in *Toerisme in Oost-Vlaanderen*, 48, (1999), nr. 4, p. 17-20.

1655. DE MAERTELAERE G., *De Gentse mentaliteit (slot)*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 4, p. 234-240. Vervolg op twee voorgaande artikels gepubliceerd in dit tijdschrift, waarbij gepoogd wordt de Gentse mentaliteit te illustreren aan de hand van korte commentaren, anecdoten, gevlugelde uitdrukkingen en zo meer, vooral in het Gentse dialect.

1656. DE MEYER A., *De afgebroken Symfonie. De geschiedenis van de G.F.V. 1985-1999*, Gent, 2000, 29 blz. Geschiedenis van de Gentse Filharmonische Vereniging aan de hand van brieven en verslagen. Geïllustreerd.

1657. DE SMET N., *Honderd jaar Racing Club Gent*, in *Heemkundig Genootschap Land van Rode*, 27, (1999), nr. 108, p. 22-26.

1658. DEVOS M. & V. DE TIER, *Slordig en overhaast tewerk gaan: klein lexicon van Vlaamse dialectwoorden, in Oost-Vlaamse Zanten*, LXXIV, (1999), nr. 2, p. 113-132. Over werkwoorden en uitdrukking in West- en Oost-Vlaanderen met betrekking tot slordigheid en overhaasting.
1659. DEVRIESE L., *Help! Een vrouw (?) in de Leie aan de Minnemeers*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 3, p. 171-176. Verhalen rond de meermin van de Minnemeers.
1660. DEVRIESE L., *De meermin van de Minnemeers te Gent*, in *Oost-Vlaamse Zanten*. LXXIV (1999), nr. 1, p. 70-73. Over de verklaring van de naam Minnemeers, een gedeelte van de Gentse Waterwijk ten noorden van Sint-Jacobs.
1661. DE VUYST J., *Oost-Vlaamse geestelijkheid slachtoffer voor en tijdens de boerenkrijg (deel V)*, in *Contactblad van het Verbond der Kringen voor Heemkunde in Oost-Vlaanderen*, 23, (1999), nr. 4, p. 6-13.
1662. DE WILDE J.R.J., *Inhoudelijke aspecten van Vlaamse soldatenbrieven uit de tijd van Napoleon I (met voorbeelden uit Kalken en Laarne)*, in *Castellum*, XVII, (2000), nr. 1, p. 9-53. Analyse van brieven van Vlaamse lotelingen: deze brieven verschaffen inlichtingen over het verloop van de legerdienst van de opgeroepene en weerspiegelen de gevoelens van de gewone volksjongen. Deze egodocumenten zijn dan ook eersterangsgetuigenissen.
1663. DHAENE S., *In de schijnwerper: een collectiestuk uit het Museum voor Volkskunde. Een lithofanie*, in *Oostvlaamse Zanten*, LXXV, (2000), nr. 1, p. 104-105. Over een 19de-eeuwse lithofanie of dun plaatje van porselein met een tafereel in reliëf, gevat in een neogotische lijst en voorzien van een kaarsenhouder. Geïllustreerd.
1664. DHAENE S., *Een nieuwe toekomst voor het Museum voor Volkskunde*, in *Oostvlaamse Zanten*, LXXV, (2000), nr. 1, p. 106-108.
1665. DUMON G., *Schilder Pieter Coucke van Aalst*, in *Vlaamse Stam*, 36, (2000), nr. 6, p. 244-248. Genealogische gegevens met betrekking tot de familie Coucke, gebaseerd op documenten uit het Stadsarchief van Gent (HF nr. 1522).
1666. HESTERS P., *De Franciscanen in Oost-Vlaanderen (deel XIII)*, in *Contactblad van het Verbond der Kringen voor Heemkunde in Oost-Vlaanderen*, 23, (1999), nr. 4, p. 13- 16.
1667. HUYS P., *Over de Schuddevee- & Schuddevisstraatjes in Gent*, in *Oostvlaamse Zanten*, LXXV, (2000), nr. 1 p. 81-86. Over de betekenis van

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1999-2000

beide straatnamen die in de late Middeleeuwen met prostitutie kan worden geassocieerd. Dergelijke straatnamen kwamen ook in andere steden voor. Geïllustreerd.

1668. JURDAN J., *Een Jaquardist herinnert zich de "Indus"*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 2, p. 94-99. Herinneringen aan de studietijd in de Nijverheidsschool.

1669. LABYN M., *Gentse hotels vroeger en nu*, in *De Draeke*, 23, (2000), nr. 4, p. 4-8. Geïllustreerd met oude prentkaarten.

1670. LAMARCQ D., *Geboren uit een nachtje plezier van Keizer Karel te Oudenaarde: Margaretha van Parma*, in *Toerisme in Oost-Vlaanderen*, 48, (1999), nr. 4, p. 21-22.

1671. LAMARCQ D., *Margareta van Parma*, in *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 48, (1999), nr. 4, p. 21-22. Bijdrage over de afkomst van Margareta van Parma. Geïllustreerd.

1672. LAMARCQ D., *Oost-Vlaamse 'spotnamen' aan Keizer Karel toegedicht*, in *Toerisme Oost-Vlaanderen*, 48, (1999), nr. 4, p. 14-16. Geïllustreerd.

1673. LECLERCQ A., *Het lager onderwijs te Nazareth*, in *Heemkring Scheldeveld. Jaarboek XXVIII*, 1999, p. 49-72. Geïllustreerd.

1674. LEMMENS D., *Dina Lateur, Streuvels' Prutske te Gent overleden*, in *De Gonde*, 28, (2000), nr. 2, p. 17-22. Artikel naar aanleiding van het overlijden van de dochter van Stijn Streuvels, onsterfelijk geworden via de gelijknamige roman.

1675. LOX H., *Van stropdragers en de pot van Olen. Verhalen over Keizer Karel (Davidsfonds)*, Leuven, 1999, 288 blz. Verhalen in het volkskundige Vlaamse erfgoed van de 16de tot de 20ste eeuw. Geïllustreerd.

1676. *Lustrumuitgave ter gelegenheid van 50 jaar Gravensteenfeesten*, *Archief RUG*, 1999, 155 blz. Eerbetoon aan de 136 studenten die 50 jaar geleden door de bezetting van het Gravensteen voor een monumentale studentenrap hebben gezorgd die jaarlijks herdacht wordt. Geïllustreerd.

1677. MARCHAL J.P., *Le Héron. Een Gents schuiloord van het geheim leger*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 4, p. 206-222. Geïllustreerd.

1678. MAUQUOY P., *Van korte naar lange Rochade- Van 1900 tot 2000. Kroniek van een Gentse Schaakclub*, Gent, 2000, 464 blz. Kroniek van het honderdjarig bestaan van de Gentse Schaakkring-Ruy Lopez met onder ande-

LEEN CHARLES & MARIE CHRISTINE LALEMAN

re toelichting van de figuur van de Gentse schaakmeester Edgard Colle en wandeling langsheen de verschillende Gentse locaties van de schaakclub in de loop van zijn 100-jarig bestaan.

1679. POELMAN R., *Het bombardement van 22 juni 1944 op Gent-Zeehaven*, in *Heemkundig Nieuws*, 28, (2000), nr. 3, p. 2-3. Publicatie van de lijst van de gesneuvelden.

1680. POELMAN R., *De Ronde van Frankrijk passeerde hier in 1954*, in *Heemkundig Nieuws*, 28, (2000), nr. 3, p. 3-5.

1681. STEEGHERS W., *Gentse poorters uit Mechelen (1542-1796)*, in *Vlaamse Stam*, 35, (1999), nr. 6, p. 305-308.

1682. STEEGHERS W., *Gentse poorters uit Wetteren (1542-1796)*, in *Vlaamse Stam*, 36, (2000), nr. 1, p. 38 - 41.

1683. STEEGHERS W., *Gentse poorters uit Sas van Gent (154 -1796)*, in *Vlaamse Stam*, 36, (2000), nr. 6, p. 278.

1684. STEEGHERS W., *Gentse poorters uit Rijsel*, in *Vlaamse Stam*, 36, (2000), nr. 7-8, p. 326-331.

1685. SONCK K., *Studentenoproer van 1882. Eerste studente veroorzaakt testosteronopstootjes aan de RUG*, in *Gent Universiteit*, 14, (1999), nr. 4, p. 21. Over Sidonie Verhelst, de eerste vrouwelijke studente aan de Gentse Universiteit.

1686. VAN BOCKHAVEN V., *Drempelmonumenten. Overgangsrituelen in drie culturen, (Het Huis van Alijn)*, Gent, 2000, 76 blz. Uitgave ter gelegenheid van de voorstelling van de nieuwe afdeling 'Pillegift en Engelenbrood' in het Huis van Alijn, het vroegere Museum voor Volkskunde. De overgangsfasen die vanuit een specifieke invalshoek nader worden toegelicht zijn: zwangerschap, geboorte en opname in de gemeenschap; puberteit en initiatierituelen; verloving en huwelijk; dood en begrafenis. Het boekje eindigt met de beschouwing "Tussen dood en geboorte: de cirkel rond?". De Vlaamse katholieke overgangsrituelen worden geconfronteerd met de gebruiken uit de Turkse cultuur en met die van het Papoeavolk, de Abelam. Geïllustreerd.

1687. VANDEN HERREWEGHEN A.M. & L. DE COCK, *Schat aan volksverhalen rond Keizer Karel*, in *Toerisme in Oost-Vlaanderen*, 48, (1999), nr. 4, p. 10-13.

1688. VAN RIJSSEL D., *Ik zou daar een boek kunnen over schrijven: de charmes van de dagelijksheid (vervolg)*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 28, (1999),

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 1999-2000

nr. 6, p. 330-353. Herinneringen aan gebeurtenissen in Gent in 1952. Geïllustreerd.

1689. VAN TWEMBEKE J., *De straatnaamgeving in De Pinte in historisch perspectief*, in *Heemkring Scheldeveld. Jaarboek XXVIII*, 1999, p. 139-166.

1690. VAN WAGENBERG-TER HOEVEN ANKE A. *Het Driekoningenfeest. De uitbeelding van een populair thema in de beeldende kunst van de zeventiende eeuw*, Amsterdam, 1997, 241 blz. Publicatie van het P.J. Meertensinstituut waarin een analyse wordt gebracht van de populaire voorstelling van het driekoningenfeest in de 17de-eeuwse schilderkunst. De klemtoon ligt op de Noordelijke Nederlanden, maar de productie van de Vlaamse koningsbriefjes wordt in een apart hoofdstuk behandeld.

1691. VERLINDEN R., *Herinneringen aan de "prep" (1929-1930)*, in *Ghendtsche tydingen*, 29, (2000), nr. 2, p. 100 - 103. Herinneringen aan de studietijd in de Nijverheidsschool.

Biografieën

1692. CORNETTE M., *Robert Aereus, onbekend en toch bemind*, in *Jaarboek De Oost-Oudburg*, (1999), nr. 26, p. 239-252. Biografische schets van de Gentse schilder **Robert Aereus** (1883-1969). Geïllustreerd.

1693. DE COCK L., *50 jaar geleden overleed Maurice Maeterlinck in Toerisme Oost-Vlaanderen. Tijdschrift voor Recreatie en Cultuur*, 48, (1999), nr. 5, p. 136 - 138. Korte biografische nota over de in Gent geboren Franstalige auteur en Nobelprijswinnaar voor literatuur **Maurice Maeterlinck**, met verwijzing naar de overzichtstentoonstelling in het Museum Arnold Vander Haeghen en naar de brochure van A. CAPITEYN. Geïllustreerd.

1694. DEVRIESE P.P., *De Gentse hoogleraar Emile van Ermengem en de ontdekking van de botuline*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 1, p. 2-3. Geïllustreerd.

1695. FRIANT L., *Irène Fuerison*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 1, p. 38 - 41. Toelichtingen rond een Gentse componiste **Irène Fuerison** (1875-1931), waarvan het archief terecht kwam in de bibliotheek van het Koninklijk Muziekconservatorium.

1696. GOOSSENS N., *Lodewijk en Berta De Vriese*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 3, p. 157-162. Biografische nota's over de geliefde volksschrijver **Lodewijk De Vriese** en diens dochter, **Bertha De Vriese**, de eerste vrouwelijke arts die promoveerde aan de Gentse Universiteit.

1697. KLUYSKENS P., *Guillaume Faipoult*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 29, (2000), nr. 2, p. 62 - 67. Biografische notities met betrekking tot **Guillaume Faipoult** die op 9 maart 1800 benoemd werd tot prefect van het Schelvedepartement.

1698. VAN CAENEGEM R., *In memoriam em. Prof. Dr. S.J. De Laet*, in *Handelingen van de Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, (1999), nr. LIII, p. 1. Met een beknopte levensschets van **Siegfried De Laet** (1914-1999), hoogleraar in de archeologie en erevoorzitter van de Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde. Geïllustreerd.

1699. VAN DE VIJVER G. & F. GEERARDYN, *Herdenkingsnummer Prof. Dr. Jacques De Busscher 16.4.1902 - 16.10.1966*, in *Psychoanalytische perspectieven*, 36, (1999), nr. 3, 144 blz. Aan de hand van een aantal artikels wordt de verhouding belicht van Jacques De Busscher, achterkleinzoon van de Gentse stadsarchivaris **Edmond De Busscher** ten opzichte van de psychiatrie en de psychoanalyse en de raakvlakken tussen beide. Meteen wordt hier als achtergrond de geschiedenis van de Belgische psychoanalyse meegegeven. Tevens aandacht voor de mythevorming rond deze "kleurrijke" ook op cultureel vlak hoogstaande Gentse hoogleraar.

1700. VANDAMME G., *De familie de Vigne*, in *Gandavum*, 4, (1999), nr. 3, p. 5-14. Biografisch overzicht van leven en werk van verschillende telgen van de Gentse kunstenaarsfamilie de Vigne. Komen aan bod: de schilders **Felix** (1806-1862), **Eduard** (1808-1866) en beeldhouwer **Pieter** (1812-1877) **de Vigne**. Geïllustreerd.

1701. VERBANCK G., *Geo Verbanck, mijn vader (1)*, in *Interbellum*, 20, (2000), nr. 1, p. 14-15. Nooit uitgegeven proeve van monografie, geschreven door Karel, zoon van **Geo Verbanck**, waarin hij een eigen visie geeft op het werk van zijn vader. Deze proeve werd in de loop der jaren constant bijgewerkt en zal waarschijnlijk nooit volledig af zijn. *Interbellum* publiceert deze monografie in de vorm van een feuilleton.

1702. VERBANCK G., *Geo Verbanck, mijn vader (2)*, in *Interbellum*, 20, (2000), nr. 2, p. 13 - 15. In dit luik handelt Karel Verbanck vooral over de nationale en internationale tentoonstellingen waaraan zijn vader **Geo Verbanck** deelnam. Accent op de "Cercle royal artistique et littéraire".

1703. VERBANCK G., *Geo Verbanck, mijn vader (3)*, in *Interbellum*, 20, (2000), nr. 3, p. 12 - 15. In dit deel heeft de auteur het over de thema's in het werk van zijn vader **Geo Verbanck** en over het belang dat de beeldhouwer hechtte aan de beheersing van de specifieke techniek en de kennis van de gebruikte materialen.

Index op auteursnamen

ACKAERT J.	1496	DECALUWE M	1440
ADAMS M.	1641	DECAVELE J.	1478, 1479, 1601
AFSCHRIFT A.	1497, 1498	DECEULAER H.	1480
ANON A.L.	1485	DECEUNINCK M.	1432
ANTHEUNIS V.	1642, 1643	DE CLERCQ R.	1653
ASAERT G.	1452	DE CLERCQ W.	1426, 1433
BAETEMAN C.	1435	DE COCK L.	1654, 1687, 1693
BAILLIEUL B.	1540, 1541	DEDEURWAERDER J.	1502
BALLAUX B.	1469	DEFORCE K.	1433
BALTHAZAR H.	1499	DE GRAUWE J.	1528, 1529
BALTHAZAR N.	1542	DE GROOTE K.	1434, 1634
BASTIAENS J.	1433, 1630	DE HEMPTINNE T.	1456
BAUER R.	1453	DE HERDT R.	1521, 1548
BAUTERS L.	1426, 1427, 1428, 1631	DE KEGEL A.	1602
BEECKMANS L.	1632	DE KEYZER C.	1481
BEYAERT M.	1429, 1454, 1455	DE KEYZER L.	1481
BLAISING J.M.	1430	DE MAERTELAERE G.	1655
BLOCKMANS W.	1456, 1457, 1470, 1471	DEMEDTS F.	1603
BOECKS B.	1500	DEMETER S.	1430
BOER E.	1644	DE MEULEMEESTER J.	1423, 1430
BOGAERS L.	1525	DEMEUTER I.	1604
BOMBAY J.	1645	DEMEY A.	1602
BOON J.	1623	DE MEYER A.	1656
BOONE M.	1456, 1458	DEMIDDELE H.	1434, 1435, 1549
BORRET K.	1544	DE MOERLOOSE R.	1635
BOUCHEZ H.	1542	DE MULDER G.	1446
BOUCKAERT B.	1472	DE MUYNCK B.	1443
BOUDIN H.R.	1421	DENECKERE G.	1503
BOYENS P.	1626	DEPLOIGE J.	1530
BRAEKMAN W.L.	1473, 1526, 1527, 1646, 1647, 1648, 1649,	DE POORTER A.	1430
BRINKMAN H.	1459	DERYCKE L.	1460
BRION M.	1431	DESENDER K.	1433
BRION R.	1501	DESEYN G.	1522, 1523, 1550
BROGET G.	1650	DE SMET N.	1657
BUSIN V.	1474	DE TEMMERMAN I.	1551, 1552
BUYLE M.	1599	DE TIER V.	1658
CARASSO-KOK M.	1532	DEVOS J.	1553
CASTRYCK G.	1440	DEVOS M.	1658
CHARLES L.	1422, 1633	DEVOS P.	1636
CLEMENS L.	1430	DEVRIESE L.	1482, 1483, 1484, 1659, 1660
CLOET L.	1475	DEVRIESE P.P.	1694
COENE A.	1545, 1546	DE VUYST J.	1661
COLLUMBIEN H.	1441, 1651, 1652	DE VUYST W.	1554
CORNETTE M.	1692	DE WILDE J.R.J.	1662
CROMBE P.	1447, 1448, 1449, 1450, 1451	DE WINNE L.	1605
D'HOLLANDER J.	1555	DE WOLF K.	1551, 1552
D'HOOGHE K.	1609	DHAENE S.	1606, 1637, 1663, 1664
DANNEEL M.	1476	DHANENS E.	1607
DARGE M.	1600	DHONDT L.	1608
DAVIDTS W.	1547	DOLDERER W.	1504
DE BLEECKER-INGELAERE H.	1477	DOMINGO A.G.	1485
DE BOECK D.	1442	DUMOLYN J.	1461
		DUMON G.	1665

INDEX

ERVYNCK A.	1433, 1434, 1435, 1549	MONNOYE B.	1580
FERKET N.	1505	MOREAU J.L.	1501
FRIANT L.	1695	MOUSET J.L.	1430
GAUBLOMME D.	1531	MULDER BAKKER A.B.	1532
GEERARDYN F.	1699	NICHOLAS D.	1424
GEORIS M.	1486	PAPIN K.	1467
GOOSSENS A.	1487	PAS P.	1533
GOOSSENS N.	1696	PEIREN L.	1508
GOUBITZ O.	1638	PERDAEN Y.	1448
HAEGEMAN M.P.	1556	PIETERAERENS M.	1534
HARTE N.B.	1462	PIETERS M.	1435
HEIRBAUT D.	1463	POELMAN R.	1425, 1535, 1679, 1680
HENDRIKS J.	1430	POULAIN N.	1576, 1577, 1578
HENDRIX V.	1449, 1450	PREVENIER W.	1424
HESTERS P.	1666	PUISSANT J.	1509
HEYRMAN P.	1506	PYPE P.	1431, 1432
HOET J.	1610	RABAU G.	1603
HOLLEVOET Y.	1435	RAMBAUT A	1584, 1585
HOOZEE R.	1611, 1612, 1613	RASSAERTS A.	1488
HUYS J.	1557, 1558, 1559, 1560	RAU D.	1618
HUYS P.	1614, 1667	RAU H.	1536
JACOBS S.	1566	RENOY G.	1444
JANSE A.	1457	REYNEBEAU M.	1510
JURDAN J.	1668	RISPENS J.	1623
KAWAHARA A.	1464	ROBIJNS L.	1534
KEEN M.	1465	RUMMENS M.	1587
KEUNEN B.	1544	SALMAN J.	1489
KLUYSKENS P.	1697	SCHELVIS J.	1435
LABYN M.	1669	SCHENKEL J.	1459
LALEMAN M. C.	1633, 1422, 1427, 1430, 1434, 1436, 1549	SCHEPENS E.	1535
LAMARCQ D.	1670, 1671, 1672	SCHIETTEKATTE J.	1601
LANGENDRIES E.	1567	SCHMIDT P.	1588
LASUY B.	1542	SCHRANS M.	1589
LECLERCQ A	1673	SEIBT F.	1490
LEEMAN K.	1554	SEMEY J.	1451
LEKENS L.	1568	SERGEANT J.	1448
LEMMENS D.	1674	SIMON-VAN DER MEERSCH A.M.	1567
LESAFFRE M.	1617	SMITS A.	1511, 1512
LOMBAERDE P.	1569	SOLY H.	1491
LOX H.	1675	SONCK K.	1624, 1685
LUST J.	1618	SORGELOOS C.	1492
LYON B.	1466	STABEL P.	1468
MAES D.	1570, 1571, 1572, 1573, 1574	STEEGHERS W.	1681, 1682, 1683, 1684
MAES F.	1619	STOOPS G.	1427, 1434, 1436, 1549
MARCHAL J.P.	1677	STOUTHUYSEN P.	1513
MARECHAL R.	1575	STROOBANTS A.	1514
MARQUENIE G.	1626	STYNEN L.	1515
MARTENS M	1611	SWIMBERGHE P.	1639
MARTIN D.	1507	TAMBOER A.	1640
MATTHYS A.	1430	TIJS R.	1590
MAUQUOY P.	1678	TIMMERMANS F.	1529
MEGANCK L.	1576, 1577, 1578	TOLLEBEEK J.	1612, 1613
MERGEAY M.	1621	TOP F.	1591
METDEPENNINGHEN A.	1601	T'SJOEN Y.	1625
MEULEMEESTER J.L.	1579	TYS D.	1435
		VALCKE J.	1618

INDEX

VAN ASCH M.	1493	VAN HOVE D.	1627
VAN BOCKHAVEN V.	1686	VAN ISEGHEM K.	1432
VAN BOCKSTAELE G.	1534	VAN LEUVEN B.	1542
VAN BOCKSTAELE R.	1494	VAN PETEGHEM A.	1433
VAN BRUGGHE N.	1430	VAN PETEGHEM S.	1515
VAN CAENEGHEM R.	1698	VAN RIJSSSEL D.	1688
VAN DAMME J.	1631	VAN STRYDONCK M.	1435, 1446, 1449, 1450
VANDAMME G.	1700	VAN SYNGHEL K.	1628
VAN DE KAUTER E.	1653	VANTHILLO C.	1599
VANDEN HERREWEGHEN A.M.	1687	VAN TRICHT F.	1461
VANDERSTRAETEN F.	1517	VAN TWEMBEKE J.	1689
VANDEVEIRE J.	1592	VAN VILSTEREN V.	1640
VAN DE VELDE A.	1445	VAN WAGENBERG-TER HOEVEN A.	1690
VAN DE VIJVER D.	1593	VANWELDEN M.	1604
VAN DE VIJVER G.	1699	VAN WERVEKE A.	1595
VANDEVOORDE H.	1518, 1519	VERBANCK G.	1701, 1702, 1703
VAN DE WIELE J.	1491, 1531	VERBEKE A.	1596, 1597
VAN DEN BUSSCHE W.	1626	VERHAEGHE F.	1435
VAN DER HAEGEN G.	1451	VERHOEVEN L.	1598
VAN DER HERTEN B.	1524	VERLINDEN R.	1691
VAN DER HEYDEN H.A.M.	1537	VERMEIREN G.	1428, 1431, 1432, 1437
VAN DOORNE G.	1594, 1601	VERSCHAFFEL T.	1612, 1613
VAN DRIESSCHE R.A.C.	1538	VERVENNE D.	1554
VAN DYCK A.	1575	VLIEGHE H.	1629
VAN GEYT M.	1601	WILS L.	1520
VAN HEESVELDE P.	1495		
VAN HOECKE K.	1536		